

Зборник
наїрађених и похваљених радова
са међународној конкурса:

„Србија и Русија: Шта нас спаја?“

Који је расписао

у сарадњи са
православним дејчим часописом

и

Међународним фондом јединства
Православних народа
/ Одељење за Србију

ДЕЦИ АНЂЕЛИ КАЗУЈУ

Конкурс „Русија и Србија - шта нас спаја?“ организовала је компанија „РЖД Интернешнал“ у сарадњи са православним дечјим часописом „Светосавско звонце“ и Међународним Фондом Јединства Православних народа, Одељење за Србију

Пристигла су 823 литерарна рада и 218 литерарна рада са илустрацијама. Ови радови би могли да буду и повод за феноменолошку студију, јер, занимљиво, радови деце која потичу из различитих средина, породица различитих образовних профила и социјалних категорија, листом су Русију описали као заштитницу Србије и православља, старију сестру која нас кроз историју није пуштала да када посрнемо и паднемо.

У српском народу постоји изрека да „деци анђели казују“. У преко хиљаду радова деце из Србије, Републике Српске и Црне Горе, потврдила се стара пословица: из дечјих уста проговорила је истина и љубав. Дете каже: Спајају нас многе ствари, а ја ћу навести само три: прошлост, садашњост и будућност. Видело се у дечјим радовима неограничено поверење и поуздање у велику Русију, али и добро познавање историје и наших међусобних веза. Велика и далека Русија није деци непозната и дубоко је укорењена у дечју свест. Земља о којој се сања и којој се верује. (...) Српски песник Матија Бећковић је рекао да је Русија „поново постала Иконостас православља“. Да није зрака светлости са тог иконостаса, у мојој Србији, малој и часној, а неправедно пониженој и осиромашеној, можда више не би било наде и можда више не би свитала јутра...

У свим радовима се наглашава да нам је прва и најјача веза Православље: (...) Пред истим Христом и олтаром моле се загрљена српска и руска душа. Руска душа је широка и тако велика да у њој има места за сву српску браћу. Ветар

разноси мирис светогорског тамјана од Грачанице, српске светиње до Храма Христа Спаситеља. Православље је главни темељ на коме се заснива тај моћни српско-руски дух.

Деца јасно виде да: (...)Мало је данас доброг у свету који нас окружује, па су прави пријатељи реткост и треба их чувати, и њих се држати, ма шта нам обећавали они „други“, које баш и не памтимо по добру.

Деца све виде, па зато чисто дечје срце може да каже: (...) Не брините браћо Руси, осећања братске љубави које осећа српско дете не може нарушити ниједан политичар.

Завидно је познавање историје наших двају народа, знаменитих Срба и Руса који су живели и деловали у ове две земље. У ово тешко време, деца кажу да је подршка Русије нешто што је важно и да је увек Русија била заштитница, а никада нападач и поробљивач. Основа те велике братске љубави коју малишани су описивали у својим радовима је православље, које је основна вертикала која објашњава, (како су то мали мислиоци приметили) необјашњиво -љубав и поверење који не морају да пролазе провере времена и искушења.

(...) И данас, када је Србија суочена са комадањем своје државне територије, насилним одузимањем Косова и Метохије од стране западних моћника, једино братска Русија несеквично помаже својим утицајем, као велика светска сила, да тај сулуди план не доживи коначни успех. С друге стране, Србија данас трпи велике притиске, од стране истих тих западних моћника да Русији уведе санкције. Наравно, Србија то никада неће урадити јер је свесна да једино у Русији има искреног и верног, братског савезника.

Друго, Русија је у поимању деце прамајка, прапостојбина Словена - друга карика коју препознају као нераскидиву. У нашим односима они слуте и нешто судбинско, недостатно њима, али нешто што их наводи на закључак да та љубав нема и не мора имати своју материјализацију у конкретном, већ да постоји упркос вековима и променама које су се кроз историју дешавале.

Фасцинантно је познавање и јасно разграничавање раздобља у односима две земље - од чињенице да је Свети Сава уз помоћ руских монаха отишао на Свету Гору и замонашио се у руском манастиру, као први писани траг, до

средњовековне српске државе, затим губљења државности и заштите и помоћи Ивана Грозног, покровитељства Русије пред Портом до велике жртве цара Николаја и улоге Црвене армије у Другом светском рату. Занимљиво је да и предустанички и устанички период заузимају значајно место у великом броју радова, прецизно препознат значај руских просветитеља у Србији, (...) Просветитељска мисија Максима Суворова и Емануела Козачинског у Сремским Карловцима још је више учврстила везе међу нашим народима... те период после Октобарске револуције и улога и значај Руса у различитим областима научног и културног деловања у Србији, оних које је краљевина СХС свесрдно прихватила..

(...)Нису само руски архитекти оставили плодове свог рада нама у наслеђе. То су учини и сликари и вајари...

А знају и за рад и углед који је у русији уживао гроф Сава Владисављевић Рагузински:

(...)Када је српски гроф Сава руском цару поклонии роба у ствари је Русији поклонии највећег песника јер је роб био прадеда Александра Пушкина.

И руску литературу добро познају:

(...) Стасавају многе младе генерације уз љубавну причу Ане Карењине и Вронског који је свој војнички живот изгубио у Србији...

А нису заборавили ни прошлогодишње поплаве и велику помоћ Русије и руских спасилаца.

(...)Прошле године Србију су погодиле велике поплаве након олујних киша. Велики број људи остао је без својих домова и није могао да побегне од набујалих река. Прва је у помоћ Србији прискочила Русија.

(...) Прошле године сам на телевизији гледао велики број руских спасиоца како помажу у поплављеном Обреновцу. По ко зна који пут њихова храброст и великодушност је нашла пут до народа коме је помоћ у тим тренуцима била потребна...

Жири је био сагласан у оцени да пристигли радови, упркос увреженом мишљењу да данашња деца не читају и имају због великог утицаја медија, компјутера и видео игрица, ограничен речник и теже се изражавају, показују високу креативност, познавање језика и књижевни дар,

као и солидно познавање руског језика, јер су многи радови писани на српском и руском језику.

...(Тада осетим да су ми сви ти далеки људи, у ствари, врло блиски. И они имају своје жеље, наде и веровања, баш као и ја и цео мој српски народ. Имају своју душу, широку и топлу. И настављају да живе у мени и кроз мене, у овом садашњем, данашњем, мом и нашем времену, а можда се оно и зове-одувек и заувек и одјекује у звуку звона са наших православних храмова изван сваког времена...

Сматрамо да је овај конкурс био много више од позива деци да пишу, он им је пружио прилику да искажу оно што заиста осећају, а многе је подстакао да темељније проуче историју и литературу.

Неспутано су, кроз креативно изражавање, могли да изразе своје мишљење. Зачућује зрелост ових малих људи, и квалитет њихових закључака, што нас води до њихових породица и породичног окружења, чиме је број оних који су и несвесно учествовали, само својим утицајем на младе генерације, неупоредиво шири и већи.

*Нађаша Јовановић, новинар
и
Радмила Мишев главни и одговорни
уредник „Светосавског звонца“*

Наїрађени илусїровани лиїтерарни радови

СУСПРЕТ У РАЈУ

Било је ведро јутро у Москви. Руси су бирали новог председника. За то време у рају руски цар Николај је тражио најбољег пријатеља. Сви Срби који су га сретали су му се захваљивали на његовој великој помоћи, а посебно српски војници из Првог светског рата, којима је помогао да се пребаце на Крф.

– Ево га Свети владика Николај! Можда ће ми он помоћи! – помисли Николај Романов.

– Помаже Бог, свети оче! Благословите!

– Бог те благословио! Изгледа да нешто тражиш?

– Да, свети владико! Тражим најбољег пријатеља. Да ли знате неког у рају ко је мени најсличнији?

– Наравно да знам. Пошто си ти јако побожан, волиш своју породицу, бранио си своју отаџбину и изабрао си царство небеско, мислим да си најсличнији кнезу Лазару.

Цар Николај изненађено рече:

– Па ја сам његов крст добио на свом крунисању! Хвала Вам, свети владику на савету!

Напоследку, сrete се са царем Лазарем, који је такође тражио себи најбољег пријатеља. Спријатељили су се и онда цар Николај замоли Лазара:

– Хоћеш ли да се заједно помолимо да Руси изабере доброг председника?

Он пристаде и тако молитвама Светог кнеза Лазара и Светог цара Николаја Романова, руски народ је изабрао доброг и поштеног председника Владимира Путина.

Затим је Николај причао Лазару како је на крунисању добио његов крст:

Побожна жена Драгиња Петровић је од пријатеља сазнала да једна породица на Косову већ вековима чува крст цара Лазара, који је пронађен на Косову пољу одмах после боја. Она је дала велику количину новца да би узела тај крст, дала је мајсторима да га украсе златом и сребром, однела митрополиту у Саборну цркву да се поново освешта и преко цркве послала га мени на поклон поводом мог крунисања.

Цар Лазар је, када је то чуо, заблагодарио Исусу Христу на његовој беспрекорној милости.

Србија и Русија се и даље слажу док на небесима кнез Лазар и цар Николај Бога прослављају.

*Лазар Појовић, 9 година
вероучишeљ Немања Мудрић.
школа: ОШ „Милорад Мића Марковић“,
Мала Иванча (ојранак Малом Пожаревцу),
Епархија београдско-карловачка*

СПАЈА НАС ОД ДАВНИНА НОШЊА НАРОДНА

Српска и руска народна ношња су прелепе, шарене и богато украшене везом. Богатство народне ношње спаја народе Србије и Русије и обележава нашу културу и традицију.

Народна ношња српског народа украшена је свиленим, вуненим и памучним тракама са пуно укуса. Вез и разни украси се налазе на рукавима, сукњама и марамама. Цвет божура који је често извезен на кецељама и чарапама, обојен јарко црвено, симбол је проливане крви српског народа у боју на Косову.

Руска народна ношња је веома разноврсна. Сваки део земље има свој стил, своју комбинацију боја, облик капе, и посебне украсе. У стара времена девојке су по неколико година припремале свечану ношњу. Украшавале су је везеним шарама и драгуљима.

Шајкача је српска капа од материјала шајак коју носе сељаци и данас. Материјал „шајак“ се прави од вуне. Шајкача је згодна за ношење и лети и зими. Најчешће је сивомаслинасте боје.

Шубара је капа направљена од вуне, обично црне боје, облика купе. Носи се зими, када је хладно. Шубаре су данас модерније али исто греју!

Антерија је старинска хаљина. Има дуге, напред отворене рукаве, дугачка је до чланака. Антерија је обично била црвена са узаним белим пругама. Раскошне антерије су биле са златним везом, од свиле или сомота. Замислите да се вратимо у прошлост и видимо српске девојке обучене у раскошне антерије!

Јелек као део народне ношње помиње се у познатој народној песми „Јелек, антерија и опанци, по томе се знају Србијанци...“
Украшава се гајтанима, а њихов број је показивао богатство породице. Занимљиво је да јелеке нису носиле само жене и девојке већ и мушкарци (са мање украса и детаља)!

Опанци су сеоска лака, кожна обућа, која се везује око ногу каишима. Опанак је национални симбол Срба. Шилџатог је облика на прстима. Данас се опанак може купити на свим већим пијацама у Србији. То је наш омиљени сувенир. Свиђају ми се чарапе које се носе уз опанке – богато су украшене везеним шарамима!

Кафтан је хаљина или туника. Обично је дуга до чланака, са дугим рукавима. Може бити направљена од вуне, кашмира, свиле или памука. Може се носити са појасом. Прочитала сам да је кафтан данас велика инспирација познатим модним креаторима!

Косоворотка је традиционална руска кошуља дугих рукава. Има неколико дугмади на крагни са леве или десне стране. Оковратник и рукави украшени су везом.

Занимљиво ми је што је ова кошуља дуга – чак до средине бутине!

Сарафан је дуга хаљина облика трапеза. То је традиционална руска народна ношња жена и девојака. Сарафан може бити једноставни црни, цветни, или раскошни за специјалне прилике. И данас су Русиње прелепе у сарафан хаљинама!

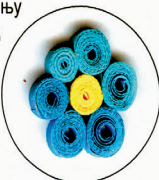
Ушанка је руска шубара са крилцима на ушима која се могу везати на врх капе, или причврстити на бради. Штити уши и браду од хладноће. Назив капе наравно потиче од руске речи уши, нама разумљиве. Капе ушанке су и данас лепе, модерне и у тренду! Мама каже да најбоље штите од ветра и хладноће.

Кокошник је старински руски украс за главу који су носиле жене и девојке уз сарафан. Углавном је висок и везан на задњем делу главе дугим тракама. Врх може бити извезен бисерима или украшен цветним мотивима. Приметила сам да у свим руским бајкама главе прелепих принцеза краси златни кокошник!

Лапти су ципеле направљене од коре липе или брезе. То је веома издржљива обућа. Мени личе на плетене корпе на стопалима!

Вековима су српске и руске жене везле и украшавале народну ношњу са много љубави. Када им је било тешко, када су их прсти болели од рада у пољу, мир су налазиле у том везу. Када би онако уморне погледале своју дечицу, осмехнуле би се и наставиле стрпљиво и полако. Сваки цветић извезен је снагом љубави српских и руских мајки према својој деци, свом народу и домовини.

РУСИЈУ И СРБИЈУ СПАЈА ХРИСТОС

Србију и Русију спаја Христос. Он је наше заједничко Небо под којим живимо и радимо. Србију и Русију спаја православље и ћирилично писмо.

Ове године и те како нас је спојио један руски авион. Тај авион је долетео из Јерусалима за Васкрс и донео у Србију по први путу историји „Благодатни Огањ“. Наша добра браћа Руси су потошили гориво и ишли даљим путем да би нас обрадовали и донели нам за Васкрс „Благодатни Огањ“ испред Храма Светог Саве. А, Отац Раде је донео у Цркву Светог Николе у Вишњици – где ја идем, „Благодатни Огањ“ и ја сам га тамо упалио све захваљујући браћи Русима! Али, Србију и Русију спаја не само „Благодатни Огањ“ код Храма Светог Саве већ и то што нам помажу да завршимо тај велики Храм.

Помажу нам да нацртамо фреске. Тако ће Храм кад се заврши бити заједнички. Од како сам се родио волим Храм и волим Русе јер нам помажу.

Моја мама каже да је Свети баћушка Серафим Саровски уствари као руски Свети Сава и ја верујем да је Св. Серафим са Св. Савом горе на небу и да заједно чувају сву српску и руску децу. Читао сам једну књигу о добром Баћушки и сазнао: када је он био мали дечак пао је са звоника и сами Анђели су га сачували и спустили на земљу. Тако сада и он чува другу децу која га воле. И мене је Свети Сава сачувао од једног ципа, јер га волим.

Волео бих да живим у Русији зато што има лепих шума, манастира и авиона. А тата ми је рекао да ако оженим Русињу је исто као да сам оженио Српкињу.

Волео бих да је Србија велика као Русија и да смо на граници. Имају исте боје на застави. Ми смо две сложене земље. Када будем био пети разред ја ћу учити Руски језик због свега што сам сада овде написао.

*Шћерић Михаило
вероучишeљ Дамњановић Преграї
ОШ „Милена Павловић Барили“
Беоїраг
Еїархија: Беоїрадско-карловачака*

Наїрађени радови

Прва їруїа
од 9 до 12 їодина

Љиљана Кнежевић

КАРПАТСКЕ ВЕЧЕРИ

Враћам се из музичке школе. Учила сам нову композицију „Карпатске вечери“. Није ми излазила из главе, просто ме обузела. Чим сам стигла кући, дохватила сам хармонику и нисам престајала да свирам нову песму. Баки није могло да промакне. Ушла је, села и слушала. У једном тренутку као да се растужила. „Бако, шта је било?“. „Ма, ништа...Ова песма увек ми врати сећања. Сећања на мог деду.“

Деда је за време Другог светског рата био одведен у Немачку на принудни рад. Исцрпљен и изгладнео по цео дан радио је тешке физичке послове и тако све до капитулације Немачке. Руска војска ушла је у Немачку, фашисти се разбежали. На улицама је праштало од метака, није се знало ко на кога пуца. Заробљеници, међу њима и деда, у страху нису знали шта да раде. Са још два друга сакрио се у неки подрум у којем су се крили и нацисти. Чекали су ћутке да се све смири. Када се чинило да је опасност прошла, зачула се вика руских војника. Тражили су одбегле нацисте. Упали су и све заједно, и Немце и заробљенике, изгурали из подрума у намери да их побију.

Командант је наредио војницима: „Пуцајте!“

Бакином деди у том часу било је јасно да је његова срећа кратко трајала. Бар ће умрети као слободан човек, помислио је, скупио три прста, прекрстио се и погледао ка небу. У том часу командант га је снажно повукао и викнуо: „Ета, нашј“ Спасила га је иста братска вера у Бога. Православна браћа лако су се разумела. Рекао им је да је православни Србин и да је био немачки заробљеник. Војници су му дали шињел и цокуле и пошао је са њима у Русију. Када се опоравио, дошло је време за повратак у Србију. Месецима је путовао да се врати свом дому и породици. О њему већ дуго није било никаквих вести и у кућу се увукла стрепња.

Када су видели деду на вратима, захваљивали су Богу на милости. Деда им је испричао како су га спасиле Вера, Нада и братска Љубав.

Бака каже да увек кад осети ветар са истока, зна да братска Русија шаље поздрав. Каже, сви смо ми исто семе, само је ветар са Карпата нека зрнца однео мало даље. И добро је да је тако. Да нас има свуда, а да смо блиски и када смо далеко. Зато „Карпатске вечери“ тако дирају и хране и моју словенску душу.

Љљана Кнежевић, 11 година
Насџавница срѣскої језика Валениїна Мујичић
ОШ “Иса Бајић”, Кула,
ЕПАРХИЈА БАЧКА

Друїа наїрада

Софија Трийковић

РУСИЈА И СРБИЈА, БЕЈАСМО ЈЕДНА ДУША

„Наше су слали на север
Да краду вучије шѣене
Наше си чекали дуїо
С’ колена сећање вене“
(Никола Пеїковић „Сїранац“)

А негде, горе, на северу где снег свакој живуљки, свакој авети затире траг. Где студен промрзле греје. Где је сваки зрак сунца од Бога дар. Бејасмо једно племе, једна душа. Са исте трпезе делисмо хлеб, имадосмо исти дом.

Иста смо стада чували од курјака, пред истим огњиштем грејасмо промрзле руке. Под истим кровом, ушушкани у дебела крзна, сањасмо снове, снове о неком далеком крају, крају прекривеним зеленим долинама окупаним сунцем. Земљи вијугавих потока, река, језера и богатих пашњака.

Непрегледних зелених пашњака преливених стадима и чобанима, далеком песмом фрула и гусала, широких одјека. Песмом која не замире, осмесима који не тихују, додирима који праштају.

Племена се разилазе. Баш као што птице понекад замећу траг у ваздуху, грабећи инстинктивно, по неком природном закону, за нечим, чему тежи срце, нечим јачим од њих самих. Нечим што одузима дах и прави празан ход, у мислима и срцу, у сновима.

Сањасмо дуго и тешко, али и досањасмо. И зелене долине и вијугаве потоке и спокојне очи у скрштене руке наше мајке. Добре жетве, починке.

Али крај колевке остаде бајка о великој студени, о великој братској земљи. У душама промрзли, причасмо нашој деци о нашој деци негде далеко на северу и то се пренесе с' колена на колено, обострано, с' речи у дела, Дела што не замиру.

Она која пишу историје и везују далеку браћу још топлије, јер душа не тихује и срце не мирује без Вас, браћо.

Софија Трийковић 12 јодина
Насијавница Славица Јеремић
ОШ „Кнез Лазар“
Лазаревац

Трећа наџрада

Лука Ловре

МЕДА И ВРАБАЦ

Некада давно, у великим брезовим шумама истока, на ушћу четири велике реке у море, живели су у братској слози Меда и Врабац. Њихова шума беше највећа и најбогатија на целом свету.

Једнога дана, шетајући шумом, Меда и Врабац сретеше мудраца са Истока. Старац је имао дугу косу и браду и са собом је носио велику књигу. Њих двојица су били веома знатижељни да сазнају ко је он и шта то има записано у својој књизи.

Он им обећа да ће им открити тајну, и предложи им да се нађу у недељу на истом месту у шуми. Меда и Врабац једва дочекаше недељу. Када видеше мудраца почеше одмах да га испитују о књизи. Он им рече да се морају стрпети, те да ће им све објаснити пошто им претходно открије велику тајну. И тако их мудри старац одведе до извора, за који они до тада нису знали да постоји. Мудрац их је умио водом са извора и заветовао их да сваке недеље долазе на тај извор. Поручио им је да ће их извор ујединити и штитити од сваке невоље. Мудрац је отишао својим путем а Меди и Врапцу постаде јасно шта је записано у књизи коју је мудрац носио са собом. Од тада, они стално, сваке недеље, долазе на извор који их је још више зближио и који им увек пружа нову снагу.

Једне ноћи Врапца је пробудио хук воде. Реке су почеле да се изливају. Одмах је полетео до свог брата Меде да га обавести о невољи, Брзо су почели да беже од воде. У тој журби Меда пође на једну страну, а Врабац на другу. Бежећи од воде, Врабац је дуго лутао. Најзад је нашао малу шуму на југу која му се свидела, те реши да ту остане. Пролазиле су године. Меда му је све више недостајао, Сетивши се речи мудраца, Врабац одлучи да потражи извор у својој новој шуми. Убрзо је нашао извор са истом водом као и у својој бившој домовини. Када се напио воде са извора осетио је као да је Меда ту, одмах поред њега. То је малом Врапцу давало невероватну снагу. Та вода са извора их и данас нераскидиво спаја.

Живот је текао даље. Медина породица се увећавала. Меда је снажан и јак и има огромно потомство. Код Врапца је другачије. Он је одабрао шуму кроз коју сви пролазе. Сви желе његову шуму, стално га нападају и његово потомство је знатно мање. Али и Медину шуму сви желе, због њене величине и богатства.

Дошло је време када је над шумом завладао млад месец. Потчинио је Врапчеву шуму тамом и хладноћом. Пробао је месец да Врапцу уништи извор. То му никако није успевало, јер за разлику од Меде и Врапца, он није знао велику тајну мудраца са истока, па је почео још више да смрзава Врапце.

Једино му је пошло за руком да утиша жубор воде са извора. Хтео је месец да освоји и Медину шуму, али је Меда увек био јачи и издржљивији.

Видели су то и становници околних шума па сви пожелеше исто што и млад месец. Меда је у свој тој борби, својом снагом увек успевао да помогне Вrapцу. После дуго времена је дошао крај младом месецу. И Меда и Врabaц су коначно могли да уживају у зрацима сунца у својим шумама.

Период мира није дуго потрајао. Орлови и вукови пожелеше вrapчеву шуму. Мислили су да је Врabaц мали и да га могу брзо покорити. И данас, после сто година, многим није јасно како је Врabaц успео да се одбрани. Меда се и тада нашао уз свог брата Вrapца. Давао му је храброст и снагу. Нападаци нису озбиљно схватили братску љубав између њих двојице.

Упркос последњем поразу опет су напали. Овог пута напали су обојицу. Прво су напали Вrapца а онда и Меду. То је страшно разљутило Меду. Из његових уста чуо се страшан урлик који је ледио крв у жилама. Изашао је из своје шуме и јурио их је преко свих шума света док их није потпуно поразио. Од тада, Меда и Врabaц сваке године славе ту највећу светску победу добра над злом.

Опет је настао период мира. Уморни Меда је утонуо у свој дуги зимски сан. Остали су то приметили и опет почели да нападају. Вrapцу су успели да отму део шуме, и то онај где је нашао свој извор. Али они не могу да отму извор. То није могао ни млад месец. Они не знају тајну мудраца са истока. Када је чуо то, Меда се пробудио. Ових дана се поново зачуо страшан урлик из медине шуме.

Ја ово пишем као мали Врabaц, који исто, као и његови преци, иде недељом на извор. Знам да и медини потомци иду. Кад год одем на извор осећам да смо заједно. Без обзира што смо далеко једни од других нас извор спаја, као и наше порекло са ушћа четири реке, и никаква сила нас не може раздвојити.

*Лука Ловре, 10 година
професор српског језика - Ненад Милошевић
ОШ „Досићев Обрадовић“, Пожаревац
Епархија Браничевска*

Поседна наїрада

Песма је наїрађена йоседном наїрадом збої изванредної йознавања рускої језика (Русију и Срдију сїаја и исїи корен језика), йесма је найисана од речи које се на руском и срїском језику исїо йишу и исїо значе

Ива Бадић

ПАУК И ДОКТОР

Гусеница весело иїрала,
овца важно чиїала,
йїица задавно йадала.
Чисїо чудо.

Докїора слона сїрах од йаука.
Чудо докїора сїрах од йаука?
Лисица йоворила докїору слону:
„Мир, мир“, а докїор лисици:
„Добро, добро“.

Жада йрочиїала на микрофон:
„Ужас.“
Чисїо чудо.

Ива Бадић,
Насїавница Свеїлана Јаковљевић Духоњ
ОШ „Досиїеј Обрадовић“, Ириї
Ейархија сремска

Наїрађени радови

Друїа їруїа
од 13 до 15 їодина

Данило Даниловић

ЈА САМ КАРИКА...

Шта све спаја Русију и Србију? Много тога. Али, најјача карика тог великог ланца смо ми, деца руске дијаспоре. За нас су Русија и Србија као две половине наших млзких срца у којима су се помешале две узавреле словенске крви - руска и српска. А Словени су одувек нераскидиво спојени крвним сродством.

Наше историјске везе залазе дубоко у прошлост. Њих има толико да би описивање свих заузело целу књигу. Све је почело са Растком Немањићем, који је, после разговора са руским монасима, напустио очински дом и примио монашки постриг у руском манастиру Св. Пантелејмона на Светој Гори. Његов поступак није тако изнензђујући за мене као што је био за његове ближње, јер схватам дубоко у својој души како се он прожео љубављу према Богу после разговора са руским монасима. Лако је осетити ту велику благодат православног манастира.

Од тада, српски владари су непрестано пружали помоћ и подржавали руско монаштво на Светој Гори, почев од Стефана Немање. Продужио је ову традицију и први српски цар, Душан, који је постао покровитељ манастира у коме је Св. Сава примио постриг, а краљ Драгутин је својим новцем помогао црквама у Русији. Мало ко данас зна и памти да је кнез Лазар Русима поклатио цркву и неколико села у Хвосну (Метохији). Вероватно се зато Русија тако залаже да Косово остане део Србије, јер је тамо остао и делић душе Русије.

Један од првих записа о фаталној Косовској бици јесте запис летописца Игнатија Смољњанина, који је пратио руског митрополита Пимена у његовом „хођењу“ у Цариград, кад је чуо о трагичним догађајима тог кобног Видовдана 1389. године. Мада је Косовска битка била изгубљена, српска војска је однела духовну, победу показавши целом свету надмоћност духа над телом и самим тим утицала

на будућу судбину и верску културу Србије и целе хришћанске Европе. После Косовске битке Турци су надирали, али то није прекинуло везу између два народа, већ појачало и подстакло комуникацију Русије и Србије. Стога су многи учени људи остављали родна места и одлазили у Русију тражећи заштиту. Тако је српска земља дала једног од најплодотворнијих књижевника, афонског јеромонаха Пахомија Србина (Логофета), из чијег пера су изашла дела попут житија већине руских светаца и митрополита руског Алексија, али и канони и „Похвална слова“ свети-ма. Јеромонах Пахомије се истиче најјаснијим примером другог јужнословенског деловања. Новим стилем и новом снагом подстиче руску културу и књижевност које јачају у периоду ослобађања Русије од Татара и стварања нове Руске државе на челу са Москвом.

У исто време, у Москви на Црвеном тргу, Лазар Србин или како су га још звали Лазар Црноризац, по наруџбини кнеза московског Василија Првог поставио је први часовник у Русији. Часовник се у то време сматрао правим технолошким чудом, о чему сведоче три различита типа зупчаника и три тега поред казаљки који су повлачали механизам чекића за одбијање о звоно. Један од чекића био је у рукама човеколике фигурице чији су замаси означавали пуне сате. Судећи по записима британског историчара сатова Бритена, видимо да је Лазарев часовник један од првих у Европи и у свету.

Нажалост, овај часовник није „поживео“ до наших дана, али је радио више од два века. Било ми је жао што нисам могао да га видим, али сазнао сам од тате да у Кремљу постоји светиња која ће ме више заинтересовати. Одвео ме до Архангелског собора Кремља и, кад су сазнали да смо из Србије, пустили су нас преко реда зато што се и у Русији и у Србији гаји љубав према братском народу. Када смо ушли унутра, видео сам фреску на којој су приказани Св. Сава и његов преподобни отац Симеон Мироточиви. Тада ме је обузео велики понос, јер сам схватио да се делић моје вољене Србије налази у самом срцу свете Москве.

Овај догађај подстакао ме је да започнем дубље изучавање историје моје две отаџбине и православне земље желећи да нађем што више историјских веза.

Тада сам сазнао да се зближавање наших народа ојачавало породичним везама царева и кнежева обе земље. Изненадило ме је сазнање да је жена великог московског кнеза Ивана III Васиљевића по мајци била Српкиња, пореклом из династије Немањића. Њихов син добио је на поклон витешки оклоп деспота Јована Бранковића. Друга жена овог кнеза била је унука Стефана Јакшића. Син из овог брака, Иван IV Грозни, постао је први руски цар. Он је одувек разумевао своје српско порекло и од самог почетка своје царевине волео Србе и српску цркву. Царева љубав изражавала се у непрестаној помоћи и подршци српском монаштву. Отац Пајсије, хиландарски игуман, са три монаха дошао је 18. августа 1550. године код цара да тражи материјалну помоћ. Поред помоћи добио царску повељу за турског султана у којој руски цар објављује своје покровитељство не само манастиру Св. Пантелејмона, већ и српском Хиландару, који је добио своју порту у Москви. Самим тим Руска држава први пут дипломатски, на међународном нивоу, узима на себе улогу заштитника српског православног братског народа.

Крајем 17. века Србија је вратила дипломатску услугу Русији тако што је спасила од новог рата са Турцима. Српски патријарх Арсеније III је на Карловачком конгресу сазнао о тајним преговорима и гнусним плановима „савезника“ Русије и одмах послао у помоћ Русима оца Григорија, владику манастира Раковице, да упозори руског посланика Возницина. Захваљујући њему, Возницин је склопио двогодишњи мир с Турцима. Уз велику захвалност Србима, руски император Петар Први постао је покровитељ манастира Раковица.

За мене је невероватан податак да је Петар Први позвао српске војнике да се доселе у Русију како би својим знањем и умећем допринели руском војничком искуству. Такође, он је оставио земље на обалама Дњепра и Доњецка, за српске избеглице из Аустрије, које су добиле назив Нова Србија и Словеносрбија. Те догађаје описао је у својим романима „Сеобе“ и „Друга књига сеоба“ велики српски писац Милош Црњански, у којима се Русија описује као верна помоћница и земља наде. Искрено се надам да српски народ више никад неће морати да се сели било где.

Братска Русија пружила је велику помоћ Србији у српско-турском рату 1876.г. када је у Србију дошло много руских добровољаца, на челу са генералом Михаилом Григоријевичем Черњајевим. Он је заједно са легендарним пуковником Николајем Николајевичем Рајевским храбро бранио Србију од Турака. На велику жалост руског народа, пуковник Рајевски је погинуо недалеко од Алексинца. Српска краљица Наталија је у месту Горњи Адровац, код Алексинца, саградила дивну цркву Свете Тројице, у спомен на пуковника Николаја Николајевича Рајевског.

Поносан сам што је Русија непосредно помагала и велики устанак у Србији 1804. године, који је против Турака подигао Карађорђе Петровић. У устанку су значајног удела имали и руски војници, послани у помоћ Србима од стране цара Александра I Романова. Нико не зна како би се устанак завршио да није било руског генерала грофа Орурка и његове малобројне војске. Захваљујући својој војној тактици и стратегији, у жестоком сукобу до ногу је потукао два пута бројнију турску војску под вођством Хуршид-паше. У знаменитој Варваринској бици животе за слободу Србије положили су многи Руси.

Када су се три владајуће династије Романови из Русије и Карађорђевићи и Петровићи из Србије међусобно ородиле, настало је златно доба односа Русије са Србијом. Тада је у Србију стигао Николај Хенрикович Хартвиг, страствени словенофил, који је жарко желео да учини за Србију и њен народ што више. У време општеевропског конфликта и напете ситуације на Балкану, уз активно учешће Н. Х. Хартвига, формиран је Балкански савез (Србија, Бугарска, Грчка и Црна Гора) који је разбио Отоманску империју и скоро потпуно решио више вековно питање владавине Турака на Балкану. Национални опоравак био је свеопшти.

У нашим српско-руским везама посебну улогу одиграо је последњи руски цар, Свети мученик Николај II Романов, који је због Србије ушао у Први светски рат је 1916. године. У Одеси је дозволио формирање Прве српске добровољачке дивизије. На жалост, у вихору бољшевичке богоборачке револуције, и сам Свети цар Николај са читавом породицом мученички је пострадао.

Икона цара Николаја из Јекатеринбургa, која се чува у Храму Св. Саве као дар руског народа српском, пре неколико година је промироточила. Бескрајно захвалан српски народ подигао је споменик цару Николају II Романову у центру Београда.

После слома царске Русије Србија је, на челу са витешким краљем Александром I Карађорђевићем, пригрлила своју избеглу руску браћу и сестре, те је у Србију, после крваве револуције, избегло педесет хиљада Руса. Велику улогу одиграо је и патријарх српски Варнава и прота др Стеван М. Димитријевић, који је тражио запослење и смјештај за руску браћу. У време велике глади у Русији српски народ послао је 54. вагона помоћи за болесну и гладну руску браћу и сестре. У Сремским Карловцима била је седиште руске Заграничне цркве, а митрополит Антоније Храповицки живео је у патријаршијском двору, поштован од свих Срба. Тамо је живео и генерал Петар Врангел, вођа свих руских избеглица у Краљевини СХС, који је сахрањен у Руској цркви у Београду (по његовој жељи). Изградњу Руске цркве у Београду помогли су Срби својим добротворним прилозима и уз помоћ владе. Изградивши Руску цркву у Београду, Срби су пружили духовно уточиште руском народу. Недавно је руски народ узвратио услугу и поклоњу манастиру Милешеви највеће ливено звоно у Србији. Како је пријатно схватати да се историјске везе наша два народа настављају и данас!

Међу избеглицама су биле целе школске установе. У градић Балу Цркву стигло је 2 500 људи. Они су 1929. године основали Први руски кадетски корпус који је постојао све до 1944. г. Сваке године у Белој Цркви се организује окупљање руских кадета. Драго ми је да се кадетски корпус препородио у Русији након 70 година заборава и да су кадети постали прави образац руске младости.

Нема граница мом поносу када се сетим да су архитекте већине најлепших административних здања Београда били руски имигранти првог таласа, као. што су Н. Краснов, Г. Самојлов, В. Андросов и В. Лукомскиј. Један од њих је био и В. Баумгартен, пројектант Руског дома, који је постао синоним за снове хиљаде руских душа о повратку у вољену Русију.

Иако су српски народ и краљ Александар I Карађорђевић пружили топли дочек, помоћ и добродошлицу, туга за отаџбином увек живи у онима које је судбуна довела у туђу земљу. Међу њима су били и представници културе као што су режисер Ј. Ракитин, сликари Л. и Р. Браиловскије, композитор В. Нелидов, глумице Ј. Романова и В. Греч, балерина Ј. Оленина; директни потомци Пушкина, Љермонтова, Л. Толстоја, Булгакова... Руски дом је постао јединствени центар научног, просветног и културног живота руске дијаспоре, разбацане по целом свету, апотеоза односа Срба и Руса. За 80-годишњицу Руског дома написао сам песму (у прилогу).

Тај однос се наставља и дан-данас, и наше мајке га чувају као јединствену успомену о својој отаџбини, и као подсетник да не забораве Русију. Оне га преносе и на нас, своју децу, зато што смо ми једина нада руске дијаспоре. Након изучавања наших историјских и културних веза сам схватио да будућност остаје на нама, на младима. Не смемо да заборавимо ко смо и одакле смо! А одакле смо? И из Русије и из Србије у исто време. Ми смо српски Руси и руски Срби. И није битно где ће живети моја деца. Сва ова знања ја ћу им пренети, и она ће, обавезно, говорити два језика: „Живела Србија!“ и „Ура Россия!“ Ланац ће се наставити новим карикама деце из дијаспоре...

Данило Данилович

МОЙ РУССКИЙ ДОМ

*Мой Русский Дом! Мой русский друг большой!
Для всех для нас ты словно дом родной!
В твоих стенах все эти годы
Мы забывали беды и невзгоды.*

*Все даты отмечаем мы с тобой,
Ведь праздник ты украсишь нам любой.
Мы обождаем все те выставки картин
И фотографий дальних русских тех глубин,*

Что были Родиной твоих российских предков,
Приехавших в Белград в начале века.
мечтали здесь иметь свой Дом,
И Баумгартен смог помочь им в том.

Они создали свой очаг культуры и морали,
Преодолели все препоны и печали.
Дом Русский вскоре стал для них дворцом,
И сердце русской жизни застучало в нем.

Здесь были школы для юнцов веселых,
Гимназии - для юношей серьезных,
Научный институт, и труппы театральные,
И студии художественно-музыкальные.

Библиотека русская публичная
Являлась ризницей культуры безграничной.
И «Русский Сокол» разместился там,
И домовая церковь - русский храм.

И конницы Музей, и курсы для военных,
И русская Комиссия издателей степенных.
Ты 80 лет живешь, сверкаешь,
Разнообразием идей нас окрыляешь.

Бурлишь, творишь ты, радуешь народ.
На месте не стоишь, всегда идешь вперед!
С тобой дружу уж я немало лет,
И одержал уж я тут несколько побед.

Мне хорошо с тобой, уютно и тепло,
Тебя люблю по-детски горячо!
В Белграде есть под небом синим
Мой Русский Дом, моя Россия!

Данило Даниловић, 13 јодина
Најаша Сјананојковић, професорка српској језика
ОШ „Иван Горан Ковачић“,
Београд

Марија Кузмановић

СЕСТРИНСКА ЛЈУБАВ

Добила сам највећи њоклон
Боїдана, моїа млађеїа браїа;
Никада нећу биїи сама
їде їог да оду мама и шайа.

Он је све оно шїо сам и ја
- исїо њорекло и васїїшање;
Увече чиїа „Оче наш“,
као и ја, їред сїавање.

Да ли њосїоје їраве речи?
Да ли оїисаїи може неко?
Осећај када їа заїрлим чврсїо
а он уїлакан уздахне: „Секо...”

Гледам їе очи, исїе к'о моје
док крај њеїове њосїеље сїојим;
А он ми каже: „Добро си дошла.
Ружно сам сањао. Сад се не дојим.“

За њеїа све сам сїремна да чиним.
И оно шїо за себе нећу;
Не дам ја никоме да їа дира,
онако малом квари му срећу.

Велика Русија исїо је сесїра
маленој Срдији...Исїе су крви.
И знам да би, к'о и ја, моїла
за своје рођене у їрах да мрви.

Словенске душе. Раїничкої кова.
Уме да милује, и да се бори;
И једну и груїу Бої заједно
од исїої маїеријала сївори.

У обе химне Бої се сїомиње.
Райничка дела обема славна.
Ђирилица је званично ѿсмо.
А вера обема - ПРАВОСЛАВНА.

Свака од њих се ѿноси сесїром.
Зна је у душу... И увек їледа
да се ѿнаша ѿ своме їеслу:
Туђе да неће, своје да не да!

Сесїринска љубав од свеї' је јача.
Видим ѿо сеџи, и заїо знам...
Нема їе силе, војске и мача
їроїив кої срїски народ је сам.

Кад їеџе дирају, дирају мене.
Када їе ломе - моја косї їуца!
А кад їи їлачеш, Срџио моја
са їобом їлачу сва руска срца.

Неки се їиїају како їо моїу
две земље џиїи сесїре рођене?
И како їо земља земљу воли?
Па, као шїо Боїдан воли мене!

Марија Кузмановић, 14 їодина
Вероучиїель: Ђорђе Десїої
ОШ „Бошко Палковљевић Пинки“,
Сїара Пазова
Еїархија Сремска

Драџана Дукић

НА КРИЛИМА МАШТЕ

Зовем се Драгана Дукић и недавно сам чула како једна одлична руска компанија РЖД Интернешнел „прима нове раднике свих узраста“. Хтела сам да одем и да пишем за њих, али нису могли примити све, па су нам задали састав на тему *„Србија и Русија: Шта нас сједи и обједињује?“*

Први пут и мени се десио тај моменат када ми машта и мозак једноставно блокирају. Пуно ми је мисли пролазило кроз главу, како нећу успети, како ја то не могу... али онда сам застала и запитала се шта ја заправо хоћу, желим ли да добијем тај посао или не? Ништа данас није лако урадити, али тај састав сам морала написати.

Док сам тражила папир, мој тата, иначе неуспешни научник, улетео је у собу сав срећан. Тачније, изумео је неку чудну машину која може да те телепортује у све државе света. Ја сам морала да будем та која ће да је тестира, нерадо сам пристала на то. Села сам, затворила очи, и када сам их поново отворила одједном сам се нашла у неком великом граду. Свуда око мене су причали језик, који ми је јако личио на српски, погледала сам околo и игром случаја, открих да сам у Москви. То је прелеп град, пуно људи, светла, саобраћаја, фонтана, зграда...

Моје дивљење је прекинуо један човек, ни мање ни више, него Владимир Путин, председник Русије. Била сам задивљена, нисам веровала, али опет, Владимир ме је прекинуо у дивљењу јер сам му изгледала као да нисам одавде што и јесте истина. Одвео ме је у своју канцеларију која је имала поглед на целу Москву, била је прелепа баш као и поглед са прозора. Сели смо и мало попричали. Разгледајући његову огромну канцеларију, учила сам доста српских и руских застава. Што ми је говорило да воли Србију и мој народ. Такође руски језик, који знам да говорим је доста сличан српском, јер имамо исто порекло.

Када сам председнику испричала мој проблем у вези писања састава, одмах се понудио да ми помогне. Пажљиво сам слушала све што ми прича, важне догађаје, ратове, параде, војску, народ, веру... Пуно тога ми је испричао као и открио неколико тајни. После дуго времена слушања и памћења села сам мало и затворила очи. У следећем тренутку испред мене је стајао мој тата, никад срећнији јер је коначно успео у пројекту. Погледала сам около, и даље у чуду, али доста чуђењу, на столу је и даље стајао онај папир који је чекао састав. Али овај пут сам знала о чему ћу писати, све што ми је господин Путин усмено рекао пренела сам на папир. И знала сам да ћу сутра да однесем одлично урађен састав...

Прошло је већ месец дана откако сам добила радно место у „РЖД Интернешнел“ захваљујући мом саставу, на њихову тему постала сам чувени писац у Србији, а богам и у Русији. Сви у Србији су били одушевљени јер сада заправо знају колико Русија воли нас, а колико и ми њу. Од тада сам пуно заволела Русију, јер раније нисам имала представу шта је све Русија учинила за нас. Али, сада знам и драго ми је што ће захваљујући мом саставу и многи други сазнати.

*Драјана Дукић, 13 година
Професор: Далиборка Кузманчев
ОШ „Десанка Максимовић“
Бачка Паланка*

Наїрађени радови

Трећа іруїа
од 16 до 19 іодина

Лидија Марковић

РУСИЈА И СРБИЈА – ПРИЧА О ЉУБАВИ

У сваком уџбенику географије може се прочитати шта спаја две државе. Чегa све ту нема: увоз и извоз, изградња путева, гас и нафта, заједничка политика. Онда се ту умешају проценти, суви закључци, чиста економија. Ја се у географију не разумем много, а о гасу да и не говорим. Но, о овој теми бих ипак волела да вам пишем, да испричам своје виђење и не замерите ми ако у нечему грешим.

„Види бако, како је лепа ова икона - Јел' то Свети Сава као дечак, јесу ли му то сестре?“

„Не, душо. То је царска породица Романов, из царске Русије.“

Бака ме често доводила у манастир. Било ми је непуних пет година, онда када је прича о Русији први пут зашла у мој свет. „Царска Русија“, памтила сам дуго речи, чије сам значење разумела десетак година касније. Зимске вечери, дуге као што јој доликује, држала сам у крилу уџбеник историје и замишљала колико ли нас је то волео, цар Николај II, слава му и хвала, када је по цену рата и великих страдања стао на страну Србије. И није то био једини пут да нас је спасио. Замишљала сам га како пише „Уколико се српска војска одмах не избави из Албаније, Русија раскида савез са Антантом“ Замишљала сам његове очи пуне љубави за сав српски народ. Слика из детињих успомена вратила се помешана са илустрацијом из уџбеника, сузних очију разумела сам зашто у нашим црквама сјаје иконе породице Романов. Недавно сам се силно обрадовала кад сам је угледала у централном делу нашег храма Светом Сави.

Моја сећања затим допиру до ноћи уочи Петровдана, кад се тата вратио са пута из Русије. Сестра и ја, које смо обе још биле мале, једва смо дочекале његов повратак.

Премда је ишао послом, све његове приче биле су о веле-
лепним храмовима. Очаран је говорио о црквама у Москви
и светитељима чијим се моштима клањао. А иконе свете
Матроне и светог Серафима још тада су добиле једно од
главних места на мом столу. Помало и зато што су сти-
гле из те далеке и царске Русије. Земља која чува мана-
стире, светитеље, молитве, земља пуна наше браће и се-
стара у Христу. Православна земља исто као наша Србија
-Замишљала сам је...

Пред мој пријемни, прошле године, једна бака Боса која
годинама уназад долази у исту цркву, кад ме је чула како
сам уплашена била, донела ми је један свој појас. Каже да
га носим на полагањима, па да јој га вратим, тај јој је од
првог порођаја. Кад сам га везивала видела сам исписане
наше молитве на руском. Како је необична била моја ра-
дост док сам их читала онако неспретно погађајући сло-
ва. Помислила сам онда, колико ли се људи, потпуно ис-
тим молитвама обраћа Господу, на руском. И осетила сам
неки мир.

То ме одвећ подсетило на дан кад сам, истог лета, оти-
шла код рођака, где имам малог брата, тек је био напунио
три. Пустили му цртани на интернету, а цртани на руском.
Питала ја зашто, а они мени кажу, „воли тако Милутин,
тад је најмирнији“. Гледала сам касније, Маша и медвед за-
окупирали су сву моју пажњу. Понекад их ухватим на те-
левизији, али нешто...волим и ја као Милутин, да гледам
онако без превода и слушах онај Машин руски.

Пребирајући по глави слике, још се ту свашта препли-
ће, али ја не бих да вам одузем много од времена, ето
још само ћу ово да додам. Пре пар месеци, долазим ја
кући, а моја мама и сестра, гледају телевизију и једнако
плачу. На екрану лице председника Русије. Збуњена сам
села поред њих.

Био је то пренос војне параде у Београду. Шта је ту било
за плакање не умет да вам кажем, али и ја сам плакала,
гледајући усхићено. Тек сам се пред спавање запитала за-
што председник Русије. За одговором нисам трагала, не-
како ми се учинило природно. Учинило ми се да Русија
воли Србију, и Србија воли Русију, уствари, учинило ми
се да ја волим Русију.

То нас спаја. Многи би се можда насмејали концима којим ја повезујем наше земље.

Нашли би да су они безазлени, чак бесмислени и ништа спрам тог њиховог гаса и економије. Али нека, мени не смета, док ја осећам да постоје многе девојчице и дечацци у Србији и у Русији, који плету, нежно и безазлено, али срцем. То нас спаја, нит вере, слоге и љубави. Једино тако постајемо једна домовина, једна отаџбина, једна дедовина!

*Лидија Марковић, 16 година
Проф. српској језика: Тања Русимовић,
Вероучијел: Маријан Трајковић
Гимназија „Бора Сћанковић“ Врање
Епархија врањска*

Друја наирага

Чикара Крисћина

СРБИЈА И РУСИЈА – МОЈЕ ДЕТИЊСТВО

Моје детињство великим делом остало је сакривено у осмеху хладних зима, гласу оштрих ветрова, у кеси препуној дрвених играчака исклесаних у облику симпатичних бакица са широким осмесима, забаченој у углу стилски уређене собе у којој је сваки корак пружен између клавира и софе производио звук налик пуцања жице на виолини у току слушања најнежнијих нота.

Огромна сива зграда налик на напуштену вилу, окићена прозорима челичне конструкције, високим, широким, гвозденим вратима, са неколико пространих станова, недалеко од централног дела Москве више од четири године била је мој дом. Као веома мала девојчица са родитељима и препуним рукама тешких кофера закорачила сам у земљу која је у мени будила стрепњу, страх и неизвесност. Мислила сам да је долазак у тада за мене облацима прекривену Русију једнак последицама казне коју сноси невино биће.

Међутим веома брзо схватила сам да је то био само погрешан став детета.

Нисам разумела баш тачно због чега на један дуг период остављам много драгих особа, школу, навике и потребе везане за један град у Србији. Није баш требало превише времена да са оцем пуним нестрпљења упознам и заволим град у који је стицајем пословних околности морао са породицом да се пресели.

Равнице, низијски рељефи неретко одликовани благим узвишењима, понека река која стидљиво сече равницу, плодна црница и опојни мириси мешаних шумака толико су ме подсећали на моју вољену Војводину. Из прелепих руских православних храмова, украшених најлепшим фрескама које сам икада видела и иконама обавијеним златом и сребром нестварне лепоте, кроз јутарње магле увек у исто време пробијала се музика звона позивајући многобројне вернике на молитву.

Доминантан изразито звучан руски језик током литургија готово да се није ни разликовало од језика који сам тада једино знала. Позоришта налик на величанствене музеје опијала су ме задивљујућим представама, балетским извођењима где су покрети личили на бајке и концерти-ма симфонијских оркестара чија ме је музика враћала у крило баке за којом сам можда највише патила.

Руска села са кућама, чак и црквама направљеним углавном од дрвета, велика дворишта ограђена ниским оградама, глинене пећи, високи камини и шкриње у просторијама испуњеним мирисом дуња са ормана, често су ми пружала осећај поготово у касној јесени да корачам салашом татиних родитеља. Кувана ракија, црно вино са аромом босиљка, врућа погача на столу и у чинији поред меда, ораси и жито често су ми били доказ да сам заправо у својој земљи.

Након само две године боравка у улици која се некада звала Максима Горког заволела сам не само Москву и Русију већ првенствено људе у њима. Видевши их када су тужни, плачни, весели, опијени, срећни, када раде, када се клечећи погледа усмереног ка икони моле, схватила сам да је моје срце тај народ због свих сличности тако брзо прихватило као свој.

Данас када поново живим у Вршцу, осећам да је ипак један део мене остао на Црвеном тргу којим сам безброј пута шетала уживајући у божанственој лепоти величанства које се простирало око мене. Понекад осетим носталгију за земљом о којој вам пишем. Заправо веома често пожелим да се тата појави на вратима опет као пре девет година и са осмехом каже да на неко време поново одлазимо у земљу која је заправо наша друга домовина.

Чикара Крисћина, 16 година
Пољопривредна школа,
26300 Вршац.

Трећа наџрада

Анасџасија Коџић

РУСИЈА И СРБИЈА - ШТА НАС СПАЈА?

Ојолиџи,
ојусџошиџи,
обездожиџи
срозџи,
сујроџсџавиџи
и расхрисџовиџи човекову душу...
О, да ли се и џо може?

Разјединиџи Уџамничџи
Сукобиџи Искривиџи
Јединсџиво у Ајонију
јрејџвориџи...

И џод навалом немилосрдне и дивље хорде,

Срџијо,
Рођена сесџро Велике Русије,
Бацише на колена џвоје часне и џорге.
Искравила си у џешкој џорџи,
Јаук мајки се чује, одјекује Косово и Меџохија,

А нечисти се и даље каља
у расиравослављивању народа
и неиресано се ииша:
Шша нас шо вековима сјаја?

Свеша Русија
најоји нам корен иосшојања и бишисања.

И Небеска Срдија,
Разљуђена,
разираничена,
раздашиињена,
раскосовљена,
разнемањићена,
расћириличена,
расрбљена,
однарођена,
земља ушамничена,
бачена у хаос, беду и ширанију
са ошкуцајима нової времена
иосејано зрно, иришисла на недра.

Са ираја живоша, чела ведра
чува Свешосавље наше, милоси и иошшење
оирашшање и иомирење,
чесишшоси, храброси и доброшу
неизмерну, Православну лейошу...

Анасшасија Коцић, 19 година
Факултетиш уметносши,
Ниш

Похваљени радови

Прва ģруѣа
од 9 до 12 ģодина

ПОКЛОН ЗА РУСИЈУ

Било је то почетком XVIII века, када је Русијом владао цар Петар Велики. Један српски гроф по имену Сава Владисављевић Рагузински, био је његов човек од поверења. Руски цар могао му је поверити било шта. Сава је путовао по свету и обављао разна наређења Петра Великог.

Године 1705. Сава се нашао у Цариграду. Да ли се враћао из Индије или Африке, или је једноставно неким послом био ту, не знамо. Све у свему, био је у Цариграду. Тако једног дана шетајући градом паде му на памет да купи нешто Петру Великом. Дуго је размишљао јер је било тешко наћи нешто довољно добро за руског цара. Онда се сети да у Русији нема црнаца. После још мало размисли и одлучи да купи роба. Распитивао се где је пијаца робова. Многи су га упућивали док коначно није стигао. Тамо је била гомила робова који су око врата имали таблицу на којој је писало колико је висок, јак и колико кошта. Онда је Сава добро погледао сваког не би ли нашао правог. Сви су били помало тужни, љути и уплашени, осим једног који је био весео и замишљен. Он се звао Ибрахим. Грофу се тај свиде и одмах га купи. Сави је било глупо да руском цару поклони онако обученог роба, у ствари, Ибрахим је имао само неку стару крпу око струка. Сава, одевен у свилу и кадифу са дугом локнастом периком и црним увијеним брковима, одлучио је да му купи ново одело. На путу до продавнице гроф и роб причали су о својим животима. Ибрахим као да је бирао речи, али не зато што прича са грофом него зато што је био такав. Све што је причао било је као песма. Када су стигли у продавницу гроф је робу купио најскупље одело и сада је роб изгледао као гроф.

Дуго су путовали, пролазили су кроз разне пределе и видели многе временске непогоде док нису стигли у Русију. После пуно пешачења коначно су ступили пред царску палату. Када су ушли сви су са чуђењем гледали роба и питали Саву: „Шта ти је то?“ Гроф их је само

гледао и настављао да корача ходником палате. Када су стигли пред врата цареве дворане, покуцали су три пута. Цар им је отворио, насмејао се и питао га исто што и остали: „Шта ти је то?“ Сава му је достојанствено одговорио: „Ваше височанство, тамо на југу је јако топло и онда људи имају овако таман тен. Ја вам га поклањам као роба.“ Цар му се захвалио и био је пресрећан што једини у Русији има црнца. Одмах га је покрестио у православље и дао му име Аврам Петровић Ханибал. Роб је постао слободан човек и царев љубимац којег је Петар Велики школовао у Француској за војног инжењера.

Када је српски гроф Сава руском цару поклонιο роба, Русији поклонιο највећег песника, јер је роб у ствари био прадеда Александра Пушкина.

Василиса Квас,
Насијавница Свејлана Јаковљевић Духоњ
ОШ „Досијеј Обрадовић“, Ириј
Епархија сремска

Пејшар Лазић

РУСИ И СРБИ – НАРОД ЈАКО ДИЧНИ

*Руси и Срби,
народи јако дични.
По мнојо чему ѿвезани,
а и слични.*

*Нас два народа
јака, важна, славна,
наша нам је црква
истиа, ѿправославна.*

*Ми смо као браћа,
ѿосвађани нисмо.
Нама је ћирилица
заједничко ѿисмо.*

Има један Рус,
он је груїар мени.
Наши су їреци
Сїари Словени.

Царева разних
имали ми смо.
Једни їроїив груїих
раїовали нисмо.

Волимо и сїорї,
разни смо їрваци.
У диїкама мноїим
били смо јунаци.

Ракија и воїка,
їо су наша їића.
По їоме свему смо, заїо,
јакo слична дића.

Пейар Лазић, 11,5 їодина
вјеручиїеїица Миланка Ракић
О.Ш. „Вук Сїефановић Караџић“,
Војводе Сїеїе 4, Бијеїина, Реїудлика Срїска
Еїархија: Зворничко-Тузланска еїархија

Дамјан Шушљик

РУСИЈА ДРАГУЉ НАЈВРЕДНИЈИ

*„И свуда, ђдје је душа српска која,
шамо је мени отаџбина моја“*

Започео је Алекса Шантић.

А ја ћу започети заиста бескрајну причу, једног херојског епа свих времена, који је свједок да прошлост трајно живи и да се људи и појаве никада не дијеле на прошле и садашње, већ само и увијек на велике и мале, праве и лажне, добре и грешне, отаџбинске и издајничке.

Србија отаџбина, Русија, земља моја. Није то празна ријеч, као звук бича кроз ваздух. То је велика, дубока, моћна ријеч. То је ријеч која нас је начила да се вјековно одупремо пред непријатељем и сачувамо своју вјеру, своја огњишта, своју везу са Русијом. Русија! Та ријеч крије храброст и часност и поштење у себи, крије идеале и завјет наших предака и преноси их са кољена на кољено. У њој су овјековјечени наши преци, српски јунаци и витезови, српски Немањићи. Крв њихова је крв наша! Вођени идејом светости, орден су српских душа.

Охрабрили су срца српска, дали им вјеру, љубав и наду, да се за православље, праведно боре, српство су ујединили, српску цркву утемељили, пред непријатељем нису поклекли, српском народу спасење донијели и вјечити завјет оставили: да своју отаџбину сачувају, да српску баштину не продају, да брата свога не издају. Јер ко изда брата свога није Немањића сој! Да српском земљом мјесто крви потече вино, руком Немањића одгајано. А Русијом црвени божури, умјесто крвљу, руменилом сунца буду надојени. Да не будемо кукавице, нити издајници, већ јунаци рода свога и понос отаџбине своје. Да се сјећамо великих српских витезова Југовића, храброг Страхине Бановића, Марка Краљевића и још много њих.

Великих српских јунака који у тамницама гроба чувају истину српскога и рускога рода. О њима су гусле слијепог путника, оплакале најтужнији српски еп свих времена.

Али... и данас, исто као некада рањено је срце православног народа мог. Трују нам бистре изворе наше традиције, исмијавају српске јунаке, одбацују историју српског рода, руше праг неше свете земље, убијају душу српску. И овај данашњи зулум, поново тјера наше коријене да се споје. И данас траје велика битка на попришту нашег срца. Црвени трг је и крв нашег срца. Погледамо кроз сва времена, чистотом душе руске. Наш завјет неће нам дати да пропаднемо. Пронаћи ћемо ми поново ону исту свјетлост, која вијековима спаја наше удаљене границе, истом крвљу спојене. Та крв ће спасоносно освијетлити нашу историју.

Зато и јесте Русија велика и моћна и дубока ријеч. Изговори је гласно да осјетиш снагу изреченог! И не заборава, да то у ствари значи, да је Русија у срцу твом, у срцу сваког од нас, онај скривени, онај највјернији драгуљ!

ДАМЈАН ШУШЉИК 12 година
Наставник Весна Тејавчевић
ОШ „Јован Дучић“ Бијељина Република Српска
Епархија зворничко-тузланска

Сава Бојдановић

РУСИ И СРБИ - ЈЕДАН НАРОД

Русију и Србију спајају многе ствари, а ја ћу навести само три: прошлост, садашњост и будућност. Срби и Руси имају заједничку веру Православну. Заједничке светитеље - Ћирила и Методија од којих су добили своје писмо ћирилицу.

Сличан језик је у давна времена био исти. Срби и Руси су у далекој прошлости говорили истим језиком који се зове старословенски и којим су осим њих говорили и остали словенски народи.

Водили су заједничку борбу против завојевача у прошлости: Турака, Аустријанаца и Немаца.

У исто време прослављамо и празнујемо Божић и Васкрс. Волимо правду и истину. Имамо у грбу двоглавог орла и заставе истих боја, само другачије поређаних.

И Руси као и Срби су увек насмејани, ведрога лица, гостопримљиви, топле и племените душе. Ради смо да запевамо и када нам је најтеже.

*Сава Бојдановић, IVЗ
вероучић Ненад Ивановић
ОШ „Филиј Филиповић“
Чачак Епархија Жичка*

Николај Санџић

СПАЈА НАС ПРАВОСЛАВЉЕ

Питате, Србију и Русију шта спаја? Од нечега се мора почети, а одговорима никад краја... Радосно ћу почети од свог имена. Зовем се Николај. Носим име по Светом Николају српском.

Знам да светог владику Николаја поштује, воли, чита и моли му се и руски народ. А многи када чују моје име питају ме да ли сам Рус?

А мој тата је свештеник. Много личи на руског свештеника. Многи га зову, „баћушка“. Баћушка је тако топла и нежна реч, коју смо ми Срби позајмили од Руса и радо обогатили свој речник. Мој тата много воли великог руског Светитеља Светог Јована Кронштатског, и зато га слави као свог заштитника и молитвеника пред Богом сваке године, 2. јануара.

Волим да гледам цртаће. „Маша и медвед“ је најлепши цртаћ кога сам гледао. Стигао нам је право из Русије, а Српска деца га са одушевљењем гледају.

О! Кад погледам само две заставе, две тробојке.

Док се поносно вијоре на ветру, сведоче векове пријатељства две братске земље. Српска тробојка: црвено, плаво, бело! Кад се окрене, добија се Руска тробојка: бело, плава, црвена.

Слични су нам и језици. Словенски. Не разумемо се пуно говором, ал се разумемо срцем. Кад сам живео у Рашки, у манастир Кончул долазили су Руси. Нисмо знали да причамо, али кад год би Руси запевали, Срби су плакали. Разумели смо се језиком љубави, језиком срца.

Лепо је што нас спаја и „Сајам књига“. Баш је ових дана у току, а почасни гост на сајму је Русија. Спаја нас и гас који је од Русије дошао до наших домова. У Вршцу, готово сва домаћинства користе руски гас.

А кад само помислим на руске Светитеље: Светог Сергија, Светог Серафима Саровског, Свету Ксенију Петроградску, Свете Романове...Светог Јована Шангајског који има српско порекло и српско презиме, Максимовић. Много наших верника одлази на поклоњење овим великим угодницима Божјим.

Волим Русију. Она је наша братска земља, а Руси наш братски народ. Спајају нас плаве косе, плаве очи, плава словенска крв, коју Свети Мученици кроз разна страдања пролише за Христа. Русија и Србија су као два града у једној земљи, као две руже у истој башти, башти Христовој.

Љубав је оно најглавније што нас спаја. Љубав братска, љубав Христова. Спаја нас вера у Васкрслог Господа, спаја нас Свето ПРАВОСЛАВЉЕ.

Ево полако дођох до краја, а не могу да испричам шта Србију и Русију спаја...

Браћо Руси! Волео бих да дођем у вашу прелепу земљу, да упознам обичаје, традицију, културу, историју... Да обиђем Светиње, а можда и завршим неку од ваших високих школа!

*Николај Сандић IV
О. III. Вук Караџић
Вршац
Епархија банатска*

ТРАГОМ ПОСПАНОГ ВОЗА...

Пре много година, далеко, чак иза једне велике планине, живело је једно племе. Када је та територија на којој су живели постала премала, одлучили су да потраже боље место за живот.

Једни су кренули на исток, други на север, а једна мала група је преко планине Карпата стигла на просторе које данас зовемо Србија.

И друга племена су нашла своје место под сунцем, изградили су свој нови свет, културу и језик. Сви су они били посебни, другачији једни од других, али их је повезивало историјско наслеђе, религија и сличан језик. Ветрови са Карпата доносили су им мирисе земље и снегова који су били готово урезани у памћење сваке нове генерације. Сви су они били - Словени.

Највећа словенска држава је Русија. Простире се на два континента, протеже се преко пашњака, равница, брезових шума, мора, залива, па до снегом окованог севера.

Колика је то држава, толико је срце њених становника.

Од славног времена царске династије, па до данашњих дана, Руси и Срби су пријатељи и у добру и у злу. И више од пријатеља. Ми смо браћа по крви, православном хришћанству, словенским прецима, култури.

Руска књижевност, балет, музика, вера, наука, мењали су свет крајем деветнаестог и почетком двадесетог века. То је држава и великих природних лепота и богатстава.

Богатство се огледа у прекрасно осликаним црквама, велелепним дворцима царске породице, здањима чији су творци најпознатија имена европске архитектуре. У руским музејима се чувају непроцењива уметничка дела светски познатих уметника, а из њихових живописних цркава, златом оковане, сјаје најлепше иконе наших заједничких светаца.

Наша Србија је мала, али поносна и снажна држава, која је кроз векове постојања одолевала многим освајачима, сачувала свој језик, писмо, земљу својих предака и културу.

У тешко ратно време руска браћа су била уз нас, њихови војници, официри, лекари, проливали су своју крв бранећи нашу државу. Војевали су заједно са нама гинули, али и славили победе и наше успехе.

Стасавају многе младе генерације уз љубавну причу Ане Карењине и Вронског, који је свој млади живот изгубио у Србији. Нешто касније прате и моралне дилеме младог Раскољњикова, замишљају руски воз „Николаевски – експрес“ како крати своју даљину кроз непрегледну безову шуму.

Тај воз је поспан само у једној популарној песми.

У Русији ништа није поспано, учмало и споро. Људи свакодневно мењају себе, а тако и свет око себе.

А у прелепој и великој земљи и понеки поспани путник се брзо разбуди дивећи се и упознајући топлину широке руске душе.

Ту негде се и ми, који тек од наших старијих слушамо о далекој, а блиској словенској традицији, огрејемо на овим причама и, некако, осећамо да наш воз ипак путује ка истом циљу који је зацртан још давно, тамо негде иза Карпата под хладним и блештавим снеговима чију тишину ремети само још јасан звук звона са православних храмова.

*Јована Сџанчев 12 година
професор српског језика Марина Величковић
ОШ „Вук Караџић“ Пироћ
Улица Српских владара 111,
Пироћ
Нишка епархија*

НАТАЛИЈА У МЕНИ

Јесење сивило, киша и ветар досађују цео дан. Седим у бакиној соби и смишљам начин да побегнем од досаде. Широким ходником преко расклиматаних дрвених степеница стижем до тавана.

Помало сабласна атмосфера клизи ми низ кичму. Бар није досадно. Саплићем се о заборављене прашњаве кутије. Претурам насумице: гомиле старе одеће, играчака, шешира... Бака ништа не баца. Стари људи у стварима чувају мирис успомена. Још једна кутија, тешка, не могу да је померим. Отварам, ударам дланом о длан да стресем прашину и вадим старе албуме са сликама. Црно-беле фотографије, непозната лица... Намештам се да у миру прегледам овај музеј успомена. Из албума испада пожутела фотографија. Пружам руку да дохватим бегуницу и видим два насмејана лица младих болничарки. Чинило ми се као да гледам неки стари филм из прошлих времена о којима не знам баш ништа. Спустих се до баке са фотографијом у руци и знатижељом у очима. Нисам морала ни да питам, бака је прво погледала мене, па фотографију, скинула наочаре и села. „Ова са црном плетеницом је твоја прабаба Дуња, а ова друга је Наталија, Русиња из Москве“, почела је прича.

Бака ми је причала оно што је њој испричала њена мама. Болничарке су се пријавиле као добровољци у Првом рату. Дуња из Србије, Наталија из Русије. Негујући рањене и болесне постале су нераздвојне. Делиле су све што су имале и што нису имале, тешиле и храбриле једна другу када се чинило да нема даље. Опорављене борце испраћале су у нове битке са маглом у оку, неке су испраћале на пут без повратка и немо, са сузама дочекивале нови дан. Две топле душе разумеле су се без речи. Осећале су да их спаја нека невидљива нит и налазиле снагу да издрже. Тако су дочекале крај рата. Прабака се удала за мог прадеду, Солунца, и стигла с њим у Липар где су добили имање и земљу за заслуге у рату. Наталија се вратила у Москву и никада се више нису среле. Писма су смањивала удаљеност између Наталије и Дуње, а онда су престала да стижу. Дуња се разболела и убрзо је дошао крај.

Прабака је ћерки која се родила тог пролећа дала име Наталија и у њој се наставио заустављени живот. Моја бака Наталија завршавала је причу тихо са неком сетом у гласу. Бришући руком сузе само је рекла:

„Ех, та наша Словенска душа“.

Нисам знала на шта тачно мисли, само сам осетила нешто. Нешто широко, топло и снажно што ме везује са Дуњом и Наталијом, са Руским степама и војвођанском равницом, са ратовима и неким далеким песмама, са мирисом барута, пораза и победа. Оно што нисам схватила на часовима историје, сада сам разумела, осетила. Све ми је одједном пукло пред очима. Зашто застанем кад чујем руске песме и после још дуго чујем њихов одјек. Зашто сам све разумела када сам слушала Јесењина на руском. Зашто сам од читаве историје запамтила само речи цара Николаја II Романова: „Подигнем ову чашу у част Србије, јединог савезника и пријатеља Русије у Европи!“ Зашто сам на приредби осетила кнедлу у грлу када сам чула „Роднаја Србијо“.

Значи, то је то, тако то иде. Оно што нам тече кроз вене не може да нестане, да се заборави, оно што не знаш, само осећаш, оно што је дубоко у теби, само чека неку ноту, реч или стару фотографију да те подсети ко си, куда идеш и ко ти је пријатељ, на вјеки вјеков.

Марина Милеуснић, 12 година
Наставница српског језика Валентијина Мујичић
ОШ „Иса Бајић“, Кула
Епархија Бачка

Средовић Сава

РОССИЯ И СЕРБИЯ - ЧТО НАС СОЕДИНЯЕТ

Меня зовут Савва, я Серб, но я родился в Донецке. Донецк город в Украине но там почти все русские. Там я первый раз познакомился с русским языком и русскими людьми. Со сем лет я поехал в Крым, и там прожил целый год. Только два месяца мне было нужно научить говорить и писать по русский.

Это бы не успел бы, если бы Россия и Сербия не были братскими народами со похожими языками. В Ялте, я поступил во второй класс. Там все хотели чтобы я них учил сербскому языку. Они меня учили русскому языку.

Очень большое удовольствие разговаривать с братским народом. Сербь которые приезжают в Россию, и руские которые приезжают в Сербию, всех очень доброжелательно встречают. Со давних времён, и руские и сербы очень гостоприемликие.

В Крыму, с каждым днем, я все более и более чувствовал себя как дома. Может быт нужно проехать 1874 километров, но стоит этого, прийти братскому народу.

Мои лучшие друзья, Макарий и Саша, всегда с нетерпением ждали что бы я их учил сербскому языку.

У русских и у сербов одинаковая Православная вера. Россия всегда помагала Сербии в беде. Если бы не было русского царя который заставил остальных спасти изгнанный сербов во первой мировой войне, наверное сербов бы больше и не было. Сербь благодарны царю. Недавно ми ему построили памятник в Белграде. Очень хорошо иметь брата который всегда помогает.

Не смотря на то что Россия на много больше и сильнее Сербии, она нас уважает и любит как буд то бы ми одинаковы.

Сербия помагала изгнанными русскими во время убивства царя и во время большой войны.

Не зависимо от того что Россия и Сербия очень далеко друг от друга, нас соединяет любовь. Если кто то из русских приедет в Сербию, я сделаю так что бы он чувствовал себя как дома.

Когда я рассказывал своим друзьям в Сербии о России я был удивлён что некоторые ничего не знали про Россию. Мне стало очень грустно и по этому я их кое что научил о России. Мне было очень жалко когда я возвращался с Крыма. Тогда это уже была Россия. Мне казалось что Крым, это сердце Росии.

Ещё я был в Анапе и в Москве. Если бы я мог, я бы с радостью вернулся в Россию. Мне там было так хорошо.

*Средовић Сава, 4/2
менѝор: ѱроф. разр. насѝ. Дејана Борановић Маринковић
ОШ „З. окѝодар“, Бор*

РОССИЯ И СЕРБИЯ - ЧТО НАС ОБЪЕДИНЯЕТ.

Россия и Сербия не имеют общей границы. Но нет стран ближе и роднее, чем наши. Что же нас объединяет? Зайдите в сербскую церковь - с икон на нас смотрят знакомые с детства лики святых. Все русские люди, которые приезжают в Сербию, говорят об одном и том же: ни у кого из них нет ощущения, что он приехал за границу, в чужую страну. Нет, он дома. Вокруг - родные славянские лица, простые и добрые люди. Потом мы с удивлением и радостью замечаем, насколько похожи сербский и русский языки. Как приятно, прогуливаясь по Белграду, увидеть памятник русскому царю Николаю II.

Но по - настоящему нас объединяет наша русская душа, одна на две страны, такая загадочная для всех других народов. Почему мы так хорошо понимаем друг друга? Наверно, дело в истории. Никакой другой народ не испытал столько потрясений и горя, как наши народы. Именно наши народы больше других пострадали во время Первой и Второй мировых войн. А сербскому народу еще пришлось пережить ужас назовских бомбардировок. Как горько и стыдно, что мы, их братья, на которых они так надеялись, ничего не смогли сделать, чтобы помочь и уберечь людей. Как хочется верить, что подобное никогда не повторится.

Нас объединяет наша вера в Бога, справедливость, наша общая история и, конечно же, надежда. Надежда на то, что трагические страницы навсегда перевернуты, все страдания остались позади, а впереди наши страны ждет большое светлое великое будущее. И российский, и сербский народы заслужили это общее счастье. И, если мы будем вместе, никто и ничто больше не сможет сломить нас.

Работу выполнила:

*Ершова Татьяна, 9 лет, средняя школа
при Посольстве России в Сербии.*

Руководитель работы:

Кургина А.А., учитель начальных классов.

РОССИЯ И СЕРБИЯ

Здравствуйте! Меня зовут Екатерина, мне десять лет и я учусь в основной школе «Свети Сава». Я русская и совсем недавно я переехала жить в Сербию. Когда я только - только приехала сюда я была восхищена красотой Белграда и его окрестностей. Приехав в Сербию я в очередной раз убедилась в схожести наших народов. Даже история России и Сербии очень похожа и очень часто наши страны совместными усилиями развивались и отстаивали свои интересы.

Даже не особо зная историю, трудно не заметить эту огромную схожесть между Россией и Сербией, просто Россия побольше, а Сербия поменьше, как старшая и младшая сестры. Наши народы имеют славянские корни, наша религия так же была усвоена нами не сразу, а переняли мы все ее от своих соседей - Византийцев. Русские цари часто имели сербские корни и наоборот. Сербия, как и Россия, ощутила многовековой гнёт иноверных захватчиков.

Но всё же наши народы преодолевали все беды на протяжении многих веков и при этом всегда оставались в тёплых отношениях.

На протяжении многих веков сербский народ подвергали политическому, культурному и религиозному давлению. Часто предпринимались попытки перевести сербский народ в другую веру. Поэтому сербы обратились к России, с которой сербский народ связывала не только религия, но и язык. В ответ на их просьбу Россия прислала своих учителей с книгами, написанными русско-славянским языком, чтобы те помогали сербскому народу сохранять свою культуру и обучали сербов славянским и латинским языкам.

В период восстания сербского народа против гнёта османской империи Россия объявила войну Турции. Русские и сербские солдаты сражались бок о бок с турецкими силами и всегда приходили на помощь друг другу. К сожалению русская армия была вынуждена заключить мир с Турцией и вступить в противостояние с более сильным противником — армией Наполеона. Поэтому в это время Сербия была покорена, но не сломлена.

И вскоре добилась признания своей автономии. Через сто лет Россия так или иначе принимала участие в двух Балканских войнах.

После того как Австрия прислала Сербии ультиматум, Сербия вновь обратилась за помощью и советом к России. В связи с неприятием условий ультиматума над Сербией нависла угроза захвата и Россия была вынуждена вступить в войну с Австро-Венгрией. Россией поставляла братскому народу оружие и боеприпасы, русские добровольцы вступали в сербскую армию. Несмотря на революции, гражданскую войну и выход России из войны Сербии удалось отстоять свою независимость и территории.

Благодарные сербы приняли в своей стране множество русских, вынужденных эмигрировать после революции. Русские, приехавшие на Балканы открывали школы, строили здания и принимали активное участие в жизни Сербии.

В период становления советской власти отношения двух стран временно прекратились. Но вторая мировая война изменила ситуацию. После освобождения Белграда красной армией при помощи югославских партизан и перехода власти в Сербии к социалистической партии, отношения двух стран возобновились. После этого Югославия опиралась на СССР и вела сходную с ним политику.

Распад СССР и Югославии почти совпал во времени. Распад Югославии сопровождался гражданской войной. В этот период Россия не оказывала официальной помощи своим славянским братьям. Но русские сочувствовали и переживали за братский народ, поэтому добровольцы из России вступали в ряды защитников Сербии и принимали участие на стороне сербской армии в этом конфликте.

И сейчас эти крепкие связи между нашими народами не ослабели. Доказательством является помощь Россией Сербии в период наводнения в прошлом году.

Надеюсь что наши народы смогут сохранять эти теплые отношения друг с другом и, не взирая ни на какие преграды, мы будем, как и раньше, хранить нашу веру, нашу культуру и все то, что нас объединяет.

*Соболь Екашерина 10 лей
ученица 5 класса
ОШ «Свети Савва»
Белград*

Похваљени радови

Друѣа їруѣа
од 13 до 15 їодина

И КУЛИКОВСКА И КОСОВСКА БИТКА ЗНАЧИЛЕ СУ ДУХОВНУ ПОБЈЕДУ

Русија и Србија - двије сестре рођене, како се каже у једној пјесми, повезане су чврстим, нераскидивим везама. Те везе датирају од давних вјекова. Није случајно наш први архиепископ Сава, учитељ и просветитељ српског народа, примио постриг у светогорском руском манастиру Русику (данас манастир Светог Пантелејмона). Млади принц Растко је управо са руским монасима побјегао из очевог дома у дом Оца Небескога.

Позната књига Светог Саве «Крмчија» превођена је на руски језик и постала један од темеља руских законодавних књига. Типик Светог Саве, а касније и његово житије превођени су на руски језик. Типик је био веома битна богослужбена књига у Русији. У чувеном московском Кремљу налазе се фреске Светог Симеона и Светог Саве, што говори о великом поштовању ових светитеља у руском народу. Први руски цар, Иван Грозни, чија је бака била од српског рода Јакшића, наредио је да се лик Светог Саве и Светог Симеона насликају на зиду Архангелског саборног храма московског Кремља. Вјероватно је бака свом унуку, док је био мали, причала о Светоме Сави. А на Спаској кули Кремља куцао је сат који је поставио српски монах Лазар Хиландарац.

О везама Русије и Србије могло би се писати без прекида јер је та веза бескрајна и несагледива. Оно што би било симбол јединства тих православних сестара јесу два крсна поља и двије битке. Те битке су одредиле судбину Русије и судбину Србије. Куликово поље и Куликовска битка. Косово поље и Косовска битка. Обје битке су одигране на заласку четрнаестог вијека. Девет година пошто је славни кнез Димитрије Донски на Куликовом пољу извојевао побједу над Татарима, цар Лазар је на Косову пољу изгубио царство земаљско.

Док је Русија била под татарским јармом, кријепила ју је сестра Србија, а послје Косовске битке и српског ропства под Турцима, Русија помаже поробљени српски народ.

И Косовска и Куликовска битка значиле су духовну побједу. Кнеза Димитрија Донског на битку је благословио Свети Сергије Радоњешки. Житије светог Сергија написао је Пахомије Србин. Кажу да се око Тројицко-Сергијеве лавре, гдје данас почивају мошти Светог Сергија, стално чује појање птица. Можда птице пјевају у славу велике побједе. По птици кос названо је Косово поље, а по птици кулик, што у преводу значи кос, име је добило Куликово поље... Дакле, то су два поља истог имена, истог значаја, два поља на коме су се бориле православне војске против муслиманских освајача.

Данас се на Косову пољу, према предању, чува крст светог цара Николаја Другог Романова, потоњег руског и православног цара. Крст као симбол жртве и распињања руског цара за српски народ и као симбол побједе живота над смрћу.

За њега и голготу Русије Свети Николај Велимировић је казао: «Још један Лазар, и још једно Косово». Не смијемо заборавити како је цар Николај без оклијевања објавио рат великим силама које су насрнуле на малену Србију. Није се Цар плашио, иако је Русија била ослабљена због рата са Јапаном. Он је положио своју душу, душу своје породице и земље за сестру Србију.

Када је српска војска требало да се укрца на савезничке бродове за Крф, савезници су се успротивили, али руски цар је запријетио изласком из Алијансе ако се не помогне Србима. Србија није заборавила Царево добротворство. Љубав се љубављу враћа.

Послије Октобарске револуције и пошто је нова бољшевичка власт почела да прогони Русе из отаџбине, Србија је прискочила у помоћ. Примила је хиљаде и хиљаде руских избјеглица. То су били махом интелектуалци, свештенослужитељи, професори, философи, научници, умјетници који су нашли азил у Краљевини Србије. Они су оплеменили српску културу, умјетност, оживјели Српску цркву. Оставили су свијетле трагове по читавој српској земљи.

Народ није заборавио доброга Цара. И можда се прва икона са ликом цара Николаја појавила у Српској цркви. У Охриду, у цркви светог Наума, руски сликар Колесников, у чијим венама је текла и српска крв, а који је био емигрант у Србији, насликао је лик цара-мученика Николаја са ореолом.

Ово је само бисер у низу бескрајне огрлице која спаја Русију и Србију. Ма у који вијек завирили, у који град, у који догађај, у коју биографију или причу, наћи ћемо нити које нас вежу. Не заборавимо да се крститељ Русије звао Владимир и први српски светац такође се звао Владимир, не заборавимо Светога Петра Цетињског и његов завјет који је дао Србима у Црној Гори да се држе Русије. Не заборавимо владику Василија и Његоша, Пушкина, Вука и Карађорђа, Николаја Рајевског, светог Јована Тобољског и његовог унука светог Јована Шангајског, не заборавимо грофа Михаила Милорадовића, не заборавимо Вјачеслава Кликова и његове скулптуре које је подарио српском народу. Не заборавимо оне Русе који су као добровољци дали своје животе за сестру Србију и оне Србе који су пали за Матушку Русију. Не заборавимо...

Стојим пред црквом светог Василија Острошког у Никшићу, коју је подигао цар Николај Други и његов отац цар Александар Трећи и гледам пут Царевог моста, који је симбол вјечне нераскидиве везе међу људима, међу свјетовима, међу временима и питам се шта нас то спаја. Ослушкујем свој ехо који ми каже: Спајају нас вјекови, спаја нас историја. Спаја нас језик словенски и ћирилица. Спаја нас вјера и жртва. Крст и крв. Сам Господ Исус Христос. Спаја нас љубав, јер и РусиЈА и СрбиЈА - то сам Ја.

*Јован Живковић, 13. јодина
вероучишѣл, јереј Мирчеѣа Шљиванчанин
Школа Вјеронука ѿри саборном Храму Христѣвоѣ васкресења
Подѣорица, Црна Гора
Еѣархија: Миѣроѣолија црноѣорско-ѣриморска*

ПРИЧА О КАВКАСКОМ ОРАХУ

„Нећеће ми замерићи, јосџого, шџо сам љре свеја Рус, и шџо су ми најближи инџереси Русије, али вас уверавам да сам одмах љосле џоја Србин и да су ми најближи инџереси срџској народа...“ - речи су руског цара Николаја Другог, који је заиста волео Србе.

Устрашним временима тихе смрти нашег народа, руку помоћи и спаса пружала нам је несебична руска душа, широка попут бескрајне степе... Наше братство испреплетано је заједничким пореклом, вером у истог Бога, сличном судбином...

Задивила ме је прича о незнаном јунаку, ослободиоцу Београда 1944. године, који је храбро се борећи, дао свој живот за земљу коју је волео као своју... Прошло је неколико година од последњих борби. Тела погинулих јунака сахрањена су уз највише почести.

Његово тело пронађено је у подножју Авале, поред комплетне војничке опреме и младог стабла ораха. Мистериозно дрво већ 70 година чува тајну о животу, жртвованом за слободу. Та врста кавкаског ораха није се могла пронаћи ни у једном кутку наше земље. Одлазећи из куће, из велике Русије, да ослободи братски народ из канџи фашизма, младић је са собом, у џепу, понео неколико ораха. Из њега су никле успомене на топли дом, мајчин осмех и домовину. То стабло је данас живи споменик совјетским борцима, палим у биџи за слободу своје браће. Првих деценија овог века ојачале су везе наших народа, политичке, економске, културне...

Братство Србије и Русије, две територијално удаљене, али срцем и духом повезане земље је непроцењиво. Наше везе су укоренење дубоко у прошлости, ојачане трајањем, кроз векове и нераскидиве у вечности.

Анђела Сџојановић, 15 јог.
ОШ „Свеџи Сава“ Сџајићево
Насџавник Десанка Нинков

НЕРАСКИДИВА ВЕЗА

Сећате ли се времена када су нас Руси спашавали? Из чега? Не знам ни ја. Колико пута? Ни то не знам. А, да ли нешто знам? Знам... Знам то да су Срби и Руси браћа и да је та веза нераскидива.

Знате ли можда одакле потиче српски народ? Ако знате супер. Али ако не знате, ја знам! Ми, Срби и Српкиње потичемо од прастарих Словена. Да. Ако се питате да ли су и Руси исти ти Словени... Да, јесу. Прапостојбина Срба, Руса и свих Словена је далеко на северу. Можда сте чули, а, ако нисте, сад ћете чути. То је простор Прибалтичке низије, као што мало пре рекох, наша прапостојбина. Иста група народа, подељена, поцепана, а опет тако целовита. Јужни Словени, Источни Словени, Западни Словени, па углавном - Словени.

Историја тече, а ми, Срби и Руси, и даље се волимо, поштујемо и ценимо једни друге упркос нашој удаљености и манама. О каквим манама причамо? Каква удаљеност? Питам се и одговарам. Нисмо ми међусобно удаљени већ просторно. Русија у Азији (већином), а Србија на Балкану. Русија, велика, снажна и јака земља, а Србија мала, али поносна.

Ко је помогао Србији у Првом и Другом Светском рату? Немци можда? Или Аустроугари? Ха ха... мало сутра.... Били су то Руси. Они су нас бранили попут старије браће, и хвала им. Спасили су многе српске животе и породице.

А, ко нас данас чува и брани и ко је увек уз нас? Американци? Не, нису то Американци. Они би нам и очи извадили и тела спалили због Косова и Метохије, због Албанаца. Руси су они који нас бране и чувају. Они су увек уз нас. И да ли стварно мислите да ћемо ући у Европску унију? Ја мислим да нећемо, јер се од Србије тражи да се одрекне Русије, а то је немогуће. Па реците ми ви, ко може да се одрекне своје рођене браће? Нико!

Хвала, Русијо, што сте бранили Србе, што сте спашавали српске породице и многобројне животе наших предака.

Хвала што сте увек били и што ћете увек бити уз нас. Ја знам да све оно што је Србија урадила за Вас није ни приближно ономе што сте ви чинили и што чините и дан данас. ХВАЛА ВАМ.

Милица Цвејковић, 13 год.
Ученица седмог разреда
О. Ш. „Рајко Павловић Ђићко“ Рајково

Зоран Мишић

ЈА САМ И РУС И СРБИН!

Пре него што ишта напишем на ову тему морам нешто да признам - ја баш нешто не волим да пишем писмене саставе из српског, и нисам неки љубитељ читања. Моја старија сестра ми се смеје и каже:

„Баш си глуп, добро је да си бар научио сва слова...“

Ми се иначе стално нешто свађамо, она се прави важна што је старија од мене четири године, али, сестра ми је, па морам нешто и да истрпим... И сад сам решио да и њој, и себи, и свима докажем да могу.

Е сад, какве то везе има са овом темом? Испричаћу о томе по реду. Сестра и ја смо рођени у Минску, у Белорусији. Мама нам је Русиња, а отац Србин. За почетак – то је нешто што нас, између осталог, обједињује. Ма шалим се: нисам то мислио, али и то је, ипак, једна важна чињеница. Ми смо живели тамо и дошли смо да живимо у Београд када је мени било пет и по година. Нисам знао ни реч српског, осим неких, које би отац рекао када би се због нечег наљутио, нисам их најбоље ни разумео, а мама му је замерала да, као, учи децу погрешним стварима.

И тако, дошли смо у Београд, а ја, ако ћемо поштено, нисам најбоље знао ни руски. Био је за мене то прави почетак, што Срби кажу - од нуле, а Руси „са чистог листа“.

Присећам се да ме је сестра, још првих дана у Београду, преварила. Рекла ми је да је подвожњак у Цвијићевој улици граница између Београда и Минска.

Прођеш аутобусом испод њега и већ си у родном граду, враћаш се, ето те опет у Београду. Мало ме је срамота што то признајем, али је стварно тако било. Баш сам био збуњен новом ситуацијом. Убрзо су ме уписали у „школицу“, и било ми је све теже. Толико питања, а тако мало одговора, толико нових лица, толико непознатих улица и кућа...

И онда, када то од мене нико није очекивао (па ни ја сам), питао сам маму:

„А откуд ми овде, у другом стану, у другој улици? Зашто људи на улици говоре мени неким неразумљивим језиком (добро, често и они изговарају „оне“ татине речи, и не само када су љути)? А зашто овде има тако мало снега, зашто је лети тако вруће?“

Одговор, који сам добио од маме заиста ме је изненадио. Рекла је:

„Знаш ли ти да се овде није родио само твој, него и мој тата?“

Сада сам био стварно збуњен. Да, тата је одавде, а мама из Русије. Како то да је њен тата одавде? Па зар он није Рус? И почела је прича; мало дуга, по мало тужна и по мало весела, али свакако истинита. Ја? Наравно, нисам све то могао одмах да разумем, али у годинама које су уследиле, све те породичне „коцкице“ су почеле да упадају на своје место.

Временом сам схватио да су се моји прадеда и прабаба, као и десетине хиљада њихових земљака, нашли овде почетком двадесетих година прошлог века, и да су и они, додуше, мало старији него ја сада, почињали од нуле, или како већ. Нешто мало касније, родио им се и син: значи - мој деда. Мама је рекла да су их овде примили, не баш као странце и не баш као рођену браћу, али да су сви ти људи овде нашли своје место, и да су временом почели нову земљу да сматрају својом „другом“ отацбином. Све до тада Срби нису баш добро познавали Русе и њихове обичаје. Углавном су знали да кажу за неког „пије као Рус“, или „данас је хладно као у Русији“ и томе слично.

А тата ми је причао да су многи од тих Руса имали високо образовање и културу, и да су знали и те како да се одуже Србији за то што им се нашла у невољи.

А ја сам и даље био у чуду...

Пролазили су дани и месеци. Већ сам схватио да у Цвијићевој није граница. Полако сам упознавао Београд, а тата ми је рекао да је многе монументалне зграде у улици Милоша Великог пројектовао Николај Краснов, бивши царски архитекта руског двора, а да је фасада Главне поште дело Руса Василија Андросова. Мама је додала да је мој прадеда (а њен деда) лично радио као инжењер на њеној изградњи, као и на изградњи Скупштине преко пута. Када се прође мало даље, иза Главне поште, види се Руска црква, такође дело Руса, архитекте Василија Сташевског. У школи су нам рекли да се без руских математичара и доктора тешко може замислити наша наука у двадесетом веку. О сликарима, музичарима, а посебно балеринама, не треба ни трошити речи, без њих би култура Србије била много сиромашнија.

И да сад не бих много гњавио са набрајањем: додаћу само да ми је тата, иначе велики љубитељ стрипа, рекао да је „отац“ српског стрипа, и један од нај значајних сарадника мог омиљеног „Политикиног Забавника“, такође Рус, Георгиј (или како су га овде звали - Ђорђе) Лобачев. Још пре рата илустровао је или направио стрипове по скоро свим српским народним причама. Учествовао је у стварању првог часописа под називом „Мика Миш“ (мало ми је смешно име, али, тако је то тада било).

И таман, када је живот овде као и живот „српских Руса“ почео да се доводи у ред, рат је на то убрзо поставио тачку. Скоро четири године Београд је био под окупацијом, а онда су, пре тачно седамдесет година, дошле хиљаде и хиљаде Црвеноармејаца и заједно са партизанима, ослободили Београд и добар део Србије. За разлику од оних претходних Руса, преживели су се вратили кући, а они, мало мање срећни, остали су овде, на Гробљу ослободилаца Београда, као и на многим другим, знаним и незнаним местима широм Србије и Југославије. Без њиховог учешћа рат би овде, највероватније, трајао много дуже. Хиљаде њих покрива трава на свега неких двеста метара од оног, већ поменутог подвожњака. Били смо тамо са школом, видео сам хумке и гробнице са именима и без, али је најважније да успомену на те људе Београђани пажљиво чувају и чуваће их увек.

Рат се, хвала Богу завршио, прошле су и те „несрећне дедесете“ (термин мога тате), минуле су и прошлогодишње поплаве и опет су нам Руси први притекли у помоћ. Дакле много времена је прошло, и проћи ће, али је чињеница са су наше судбине испреплетане (баш као и у мојој породици). Не можемо једни без других (иако су једни баш велики, а други баш мали), али треба да се држимо заједно, јер ми - и једни и други - немамо баш много пријатеља.

Све је то доста замршено, и не могу баш све најбоље да схватим, али се трудим. Па лично, ја сам и Рус и Србин (понекад баш не знам ни за кога да навијам у спорту, за „наше“ или пак за „наше“?). И нешто мислим - па ипак је боље правити мостове (па макар и подвожњаке) и укидати границе, него правити ограде и развлачити бодљикаву жицу. Мало је доброг данас у свету који нас окружује, па су прави пријатељи реткост и треба их чувати, и њих се држати, ма шта нам обећавали они „други“, које баш и не памтимо по добру.

Толико од мене, једног „обичног београдског осмака“.

*рад написао Зоран Мишић,
ученик VIII/1 ОШ „Вељко Дујошевић“, Београд,
Разредни сџарешина Љиљана Сићевић,
Насџавник срџског језика Јелена Јовичић*

Миона Пеџровић

ЗРАК ВЕЧНЕ СВЕТЛОСТИ

Пишем једног чудног дана. Тмурни, хладни октобар, моја главобоља, телевизија преноси Велики школски час. Мислим на давно страдале крагујевачке ђаке, сузе се сливају низ моје ужарено лице... Зашто су страдали? Шта је био њихов смртни грех? Ко су звери које су им одузеле животе? Јесу ли те звери имале људски лик? Кад се напољу разведрило, сунце је обасјало моју собу и сузе су нестале.

Помислила сам, овако је давно, пре седамдесет једну годину, засјала слобода у мојој „земљи сељака на брдовитом Балкану“. Засјала и надјачала тмурне облаке фашизма. Тад, као и у ослобађању Београда после Првог српског устанка, као и у Великом рату, уз наш народ била је руска војска. Да ли их због тога сматрамо рођацима и зовемо браћом?

Закупљена прошлошћу, у мислима се дивим сликама раскошне Москве, царским салонима које сам гледала у руским филмовима, непрегледним просторностима прекривеним снегом... Негде из даљине чујем мелодију „Подмосковских вечери“, које сам певала са наставницом Тањом ...

Питам се, зашто смо ми, једна мала земља на раскршћу светова, важни Русији? И како нас толика даљина чини блиским? Онда се присећам да нас уједињује хришћанска православна вера, исти празници, исто писмо, да нас чини родбином словенска душа и да смо, давно, у средњем веку имали заједнички званични језик, старословенски. Србији је увек годила подршка снажног брата са истока, Русији је годιο положај Србије у близини Византије и Средоземља. Србија је Русију снабдевала важном литературом, а Русија је Србији слала своје интелектуалце.

У прошлом веку Русија је најзначајније помагала Србији у страшним ратовима. Руски цар Николај II био је велики пријатељ српског народа и кум српског краља Александра I. Краљ Александар био је такође велики пријатељ царској Русији, што је показао пруживши дом хиљадама белих Руса, аристократама и интелигенцији прогнаној из домовине после Октобарске револуције 1917. године. Они су дали огроман допринос култури и науци у Србији и у њој заувек остали.

Из захвалности и поштовања, српски народ је прошле године у Београду подигао споменик цару Николају II, а о заједништву у ратовима и миру говоре многобројни споменици: Споменик ослободиоцима Београда, Меморијални споменик Руске славе и Иверска капела на београдском Новом гробљу, Споменик на Калемегдану, подигнут руским и српским војницима погинулим у Великом рату, Споменик Совјетским ратним ветеранима на Авали...

Државни односи Русије и Србије понекад нису били складни. Али народ руски и српски, никад није прекидао узајамну љубав и наклоност. И данас гледамо ка великој братској Русији. Тешко је време, а снага савремене Русије велика је нада људима у нашој малој, пониженој земљи. У бездушном свету који је све суровији, широка словенска душа, правичност, топлина, несебичност, гостопримство и свест Православља са којом се брани своје, а туђе поштује и не отима, дају смисао животу далеко изнад новцем запрљане садашњости, чине снагу Србије и Русије у вечности.

Наш велики песник Матија Бећковић је рекао да је данашња Русија усправљена, и да је „постала је највећи иконостас на свету“.

Да није зрака вечне светлости са тог иконостаса, у којој Србији, малој и часној, а неправедно пониженој и осиромашеној, можда више не би било наде и можда више не би свитала јутра...

Миона Пејровић, 7/4
ОШ „Јован Јовановић Змај“ Бурђево
Насљавник: Драјана Дицков

Лука Максимовић

ДВА БРАТСКА НАРОДА

Православна вера, мирис исхої хлеба
Љубав у људима, снаја у їрудима
Снаја шхо из свакої човека зрачи
Свакоме мноїо, мноїо значи.
Руси и Срби као народ један
Одвек заисха добро знају
Да добро се добрим увек враћа.
Да смо ми исхи, да смо ми браћа.
Народа два одвек сиварно желе
Да їријашельсїво неседично деле,
Да дуїо живе, да дуїо їрају,
Једни друїма себе од срца дају.

Боїайсїво је велико када знаш
 Да имаш коме руку да даш
 И да подршку од друїх ıримаш
 Да ıравої ıријайїеља заисїа имаш.
 Човек у живоїу кад има браїа
 Лакше оївара баш свака враїа
 Све лакше буге, срећније све је,
 Више се радује, весели, смеје.
 Проблем сваки мањи ıада буге
 Кад неко ıи враїи веру у љуге,
 Лакше се одмах и бугућносї ıради
 Када на њој неко са ıобом ради.
 Заувек нека се неїуге оно шїо сїаја
 Никада нишїа нека нас не раздваја,
 Мосїове наїравимо да бугу шїо јачи
 Народима нашим ıо мноїо значи!

Лука Максимовић, 13 ıодина
 насїавница: Аница Бреберина
 ОШ „Цар Консїанїин“, Ниш
 Еїархија нишка

Косїа Сїојановић

ТАКО ЈЕ БИЛО, ЈЕСТЕ И ТАКО ЋЕ УВЕК БИТИ

„Тако је било и јесїе и увек ће биїи!“

Корачам улицама мога родног града, а свака стопа као да је делић историје, комад вековне, братске љубави Русије и Србије. Кренемо ли од Калемегдана смењују се: споменик у облику крста са уклесаним ликом Светог Ђорђа-спомен на руске војнике погинуле у одбрани Београда у Великом рату; црква Ружица; зграда Патријаршије Српске православне цркве, Руског дома, Министарства спољних послова, некадашње позориште Мањеж.

Ту су и споменик цару Николају Другом, храм Свете Тројице у чији темељ је уграђен грумен руске земље. Не бих да заборавим ни кров Београда, Авалу, где дођоше на прославу, а трагично оставише животе маршал Бирјузов и генерал Жданов. Ако бих наставио, краја не би било.

Питам се, после свега, имам ли право да кажем мој Београд, или је, брате Русе, он и твој? Питам се и зашто смо у тешким временима спас тражили једни у другима? Да ли је то нека невидљива сила, тајанствена рука, златна нит која нас је вековима повезивала?

Нашим венама тече она иста, чиста, словенска крв. Наша срца куцају у ритму часног православља.

Зажмурите на тренутак и замислите два брата, близанца, који из истог дома, истим млеком задојена крећу у свет. Један је велики, моћан Русија, а други нејак, Србија. Километри даљине стоје међу нама, али моје српско срце осећа дамаре срца мога брата Руса, као што знам да и он осећа моје.

Вратим ли се и загребем по историји, на коју се већ навукла патина, обузима ме нека језа. Моје српско православље почиње од славног Растка Немањића. Па где се замонаши? На Светој Гори, у руском манастиру. Кроз вене првог руског цара Ивана Грозног текла је српска крв; бака му беше Ана Глинска Јакшић. Идемо даље, негде у далеки четрнаести век. Имали сте, браћо Руси, једну битку, Куликовску, чувену по томе што читав народ, војска устаде и оде добровољно у смрт за одбрану своје православне вере. Ако преведем име ваше битке добијам реч „кос“ (име птице). Немамо ли и ми Срби у истом веку, са истим циљем вођену Косовску битку? Да ли је и ово прст судбине или можда неко мистично јединство цара Николаја и цара Лазара?

Јака братска осећања, постављена на чврсте темеље, армиране љубављу, не пољуљаше ни упорни непријатељи. Када је то било врло неповољно за Вас, браћо Руси, Ви сте објавили рат велесилама Аустроугарској и Немачкој, да бисте заштитили нас, нејаке Србе.

Нисмо заборавили. Српска православна црква осети тугу руског народа, који је отаџбину нашао код нас, између два рата и отвори вам Руску заграничну цркву.

Да поколења не забораве, саградисмо Некропољ-споменик културе и симбол нераскидивог пријатељства. Иста ова мала Србија чува кости једног грофа Вронског (пуковника Рајевског), тамо где их остави у српско-турском рату, код Алексинца.

Хришћанство, православље, духовне вредности на којима почивамо, братски народе, данас су највећа сметња западним „моћницима“. Тако их називају, али ја не видим њихову моћ. Видим безличне појаве, којима су сасечени корени, који не познају ни породицу, не знају више ни свој пол; а то није моћ. Имам утисак да их је и Бог исто проценио, чим је одлучио да код нас, на истоку, Сунце излази, а код њих залази.

Те исте, ситне душе, дрзнуле су се на нас који брижно негујемо своје корене; којима је породица светиња; пол ствар рођења, а не избора... Кренули су на Украјину, Косово... борили смо се, као и ви, за сваки педаљ родне грудe.

Наше историје исписане су крвљу; опеване у еповима, ви-спев о Ивану Грозном, ми Османа. Ви поносно изговарате стихове једног Јесењина, Мајаковског...; ми. Шантића, Ракића... Још тада уплашен за стање на Косову, тај исти Ракић је записао:

*„...Сам у ђусѿој цркви,
іде круже ваміири,
Очајан и сѿрашан,
Хрисѿос руке шири
Вечно чекајући
ѿасѿву које нема...“*

Подстакосе ме ови стихови да се захвалим што не окренусте главу кад покушаше да нам из груди ишчупају срце; што не жмуристе док су се скрнавиле православне светиње на Косову. Хвала за сваку помоћ, стипендије, школовања, хвала што усних сан да је Русија моја друга домовина.

Знам да истом мером не могу да узвратим, али искрено умет, брате, да отворим широку капију своје душе, врата срца; да ти понудим од свега што имам пола; да те саслушам; да ме заболи твоја бол; да се радујем твојој срећи, као својој.

Где год пошли, вера ће нам светлити пут до сусрета, а наше цркве, које је тешко и разликовати, грејати душу.

Примисмо братску љубав у наследство, неговасмо је са дужним поштовањем, те нам је обавеза и да је предамо потомцима, јер како рече Достојевски:

„... Они који свој народ ѿресѣху да разумеју и ѿбде везу са њим, ѿбде и веру својих очева, ѿосѣају или аѿнеисѣи или равнодушни људи...”

Допустимо ли себи да наша два народа погледамо кроз призму научника, видећемо две честице које су некада биле једна душа; два физички одвојена тела, која дају једну сенку. Можда спрега наше две химне љубоморно скрива тајну вековне нераскидиве везе наших народа.

Боже спаси, словенске земље, Братских народа, савез вечни! Тако је било и јесте и увек ће бити!

*Косѣа Сѣојановић (од 13 до 15 ѿдина)
Професор срѣскоѣ језика и књижевности Јелица Живановић
XIV београдска ѿмназија, Београд
Еѿархија: Београдско-Карловачка*

Теодора Поѿовић

ЗАЈЕДНО У ВАТРИ И СВЕТЛОСТИ

Последње ватре већ догоревају. Кроз ваздух, ношени благим вечерњим ветром, чују се звуци примирја. И вечерња, нема тишина. А у граду - пустош. Још понегде трагови да је ту некад било мирног живота. Знаци, који нестају када се пређе преко зида, иза кога се простиру потамнеле равнице Донбаса. Брда, уморна од одјека граната и пуцњева, тону у свој вечни мир. У њиховој сенци, виде се две фигуре, повијене над треперавим сјајем ватре. Један од њих најзад подиже поглед и проговори.

– Серјожа, спаваш ли?

Овај се трже.

– Не, само сам... Ето, размишљам.

Његов друг му приђе ближе.

– О чему размишљаш?

Сергеј уморно пређе руком преко чела.

– Мислио сам, брате Михајло, ето, кад ли ће да се заврши овај рат.

Овај послуша. Брда су тврдо ћутала.

– Чини се, брате, да се већ завршио – рече, помало радосно.

Сергеј суморно спусти поглед ка ватри.

– Крст је то, брате мој, словенски, било је тога много и код нас...

Млади Рус се придиже и озбиљно упита:

– А зашто си ти дошао овде, Михајло? Наша је ова земља, па сигурно да ћемо је ми бранити, али ти... твоја је далеко.

Он мало поћута, замисли се и поче:

– Видиш, била је то моја одлука, а опет, као и да није. Примиио сам то као обавезу, свој дуг према прошлости. Па колико сте пута ви нама помогли! И колико сте пута и сами тонули, а ипак и нама пружали руку спаса!

– Знам... Данас говоре да је то само прошлост...

– Али, како? Без ње, не би било ни нас. Ето, већ је стогодишњица од Првог светског рата...

Сергеј заврте главом:

– Кад се само сетим, како су покушали да вам пребаце кривицу за рат!

– Да, али како? Па Србија је тек успела да ослободи Косово и своје давнашње земље, напомену Михајло.

– Ни Русија није била спремна за рат,- подсети га Сергеј, -али је одлучила да стане у заштиту Србије и правде. Говори се да је цар Николај Други знао да ће, уколико уђе у рат, монархија пасти и Русија понети тежак крст.

– Као и он сам – уздахну Србин, па тихо изусти - Нови Лазар и ново Косово... Изабрао је Царство Небеско. Изабрао је жртву. Нека му је вечна слава. И то је оно што нас повезује - жртва. За веру, за земљу, за будућа поколења...

Сергеј заклима главом. У његовим очима, светлук је једна мала суза.

– Наравно, није то било први пут да нам притичете у помоћ - настави Михаило.

– Кад се само сетим Првог српског устанка...

– Да, брате... Времена када су руски официер и српски сељак ратовали раме уз раме, да ослободе вашу малу, поносну земљу.

– Читао само доста о томе. Колико сте нам само муниције послали...

– И људи, брате мој словенски! Колико је само руских поручника, официра и војника ваша земља примила у себе...

Ту се Михајло побожно прекрсти:

– Нека им је вечни покој - прошапута - много су учинили.

– Ни Срби у Русији нису ништа мање - подсети га Рус, - некада су се, ношеми ратовима и недаћама, током својих великих сеоба, кретали ка Русији.. Где год су дошли, оставили су трага - у историји, уметности, науци...

– Нажалост, о томе тек у скорије време почиње да се говори.

– Али, то се савршено види, чак и данас, узврати он, па показује руком у даљину, - тамо северније, ближе граници са Матушком, постоји град Славјаносербск. Као што му и име каже, основали су га Срби који су се досели на ове просторе. Касније су се стопили са Русима и данас, већина нас одавде има српско порекло.

Ту застаде, а поглед му постаде пун бола.

– Ех, Господе, па сви смо исти народ - откуд онда све ово?

– Не, неће ова земља постати ново Косово – убеђено ће Михајло - Господ то није дозволио.

На те речи, Серјожа се нагло окрете ка њему, и тихо, као да се боји да усталаса ту горку тишину, рече:

– Претежак је ваш крст, браћо. Како га носите? Како трпите?

– Уз Божју помоћ,- уздахну он, - Божју и руску. Понекад се чак запитамо – како то да некад браните нашу земљу као да је ваша?

– Она и јесте наша, на неки начин. Православна је. И верујем да нема тог православца који би остао равнодушан пред ликом Јефимије - без очију, а опет са њима, пред призорима оскрнављених гробља и порушених цркава, пред Дечанима окруженим војницима и Зочиштем ограђеним бодљикавом жицом...

– Божија воља. Божје допуштење

– Даће Бог, да се догодине нађемо онамо, на слободном Косову!

– Даће Бог...

Михаило тоне у сан, све дубље и дубље. Сан га носи, као на крилима, далеко од Донбаса, ка златним куполама Храма Христа Спаса, изнад сунцем обасјане Волге, на-домак бескрајних равница и степа. Не опире се, не жури, само лети - као птица, или још боље - као ветар.

Буди се, а око срца му се разлива топлина. Поново се осећа као код куће.

И поново се пита - шта то повезује ову земљу и ове људе са оном земљом у којој је рођен и оним људима које је познавао? Шта још, осим реченог? Срце му је дало одговор: љубав.

А Бог је љубав. Дакле, Бог нас је спојио. И плаво небо изнад нас, којим се разлеже умилна песма црквених звона, разлитих тонова а исте мелодије, која се уздиже изнад неба, изван васионе, све до вечног обитавалишта Светог великомученика кнеза Лазара Косовског и Светог новомученика цара Николаја Другог - до Царства небеског.

Теодора Појовић,
15. јодина
Гимназија Младеновац

Соболь Даниил

СЕРБИЈА И РОССИЈА БРАТЈА НА ВЕКА!

„Сербия и Россия братья на века!“

Казалось бы какая привычная и даже банальная фраза. Но за этой скромной банальностью стоит многовековая связь, корни которой настолько переплелись, что не возможно представить себе Россию без Сербии и Сербию без России. Как две сестры они тесно связаны и похожи.

Два наших славянских народа ещё в давние времена жили на одной территории, которая и сейчас принадлежит России. Это описано в трудах многих историков, таких как древнегреческий географ и историк Страбон, Митрополит

Московский Макарий Булгаков, византийский царь и хроникер Константин Порфирогенит, Лев Николаевич Гумилёв.

И так сложилось что многие события в истории двух государств не только очень похожи, но даже происходили в одно и тоже время.

Наши два народа примерно в одно время в большинстве своём приняли Христианство с помощью своих Святителей, живших в один исторический период и носивших одинаковое имя — Владимир. Один, Святой Владимир Киевский, по крещению Василий, окончательно крестил русский народ в 988 г., а другой, Святой мученик Владимир, по крещению Иоанн, князь сербского Приморья и области Диоклитии, упрочил православную веру среди сербов. И тот, и другой умерли почти в одно и тоже время :Святой Владимир Киевский в 1015 году, а Святой сербский князь Владимир Диоклетиийский, мученически пострадавший по приказу болгарского царя Владислава, в 1016 году. Таким образом, через этих современников и тезок, двоих Святых Владимиров, русский и сербский народы ещё более духовно сблизились.

Углубилась близость наших народов и с приходом сербского принца Растко Неманича на Святую Гору Афонскую в 1192 году. Туда его повёл один русский монах, который при дворе отца Растко, Стефана Немане, правителя, Сербии, просил милостыню для русского монастыря на Святой Горе. Принц Растко пришёл в Русский Святогорский Монастырь на Афоне, где на Благовещение в 1192 году и был пострижен в монахи, получив имя Савва. Святой Савва в 1219 году станет первым Архиепископом автокефальной Сербской Церкви.

Также оба государства несколько веков находились под властью чуждых им народов: Татаро - монгольское иго на Руси и порабощение сербов Османской империей. Многие святые сербские короли и цари слали дары русскому монастырю на Святой Горе или некоторые виды помощи в саму Россию в самое тяжёлое время ига. Сохранились многие грамоты, указывающие на это.

После поражений на Марице (1371) и на Косово (1389), и государственного краха в 1459 году с падением новой столицы - Смедерева, сербская земля утонула во мраке

тяжёлого рабства. Как раз в то время Россия объединилась вокруг великого Московского Княжества, после победы Дмитрия Донского над Мамаем на Куликовом поле в 1380 году постепенно началось освобождение от монголо-татарского ига, которое свершилось в 1480 году после победы князя Ивана Третьего. Поэтому Россия стала прибежищем многим сербам с оккупированных Балкан. Начавшись при Иване III, паломничество сербского духовенства и знати к московскому двору продолжается в ещё больших масштабах при Василии III и Иване IV. В 1550 году Иван IV Грозный после общения с высшим сербским церковным духовенством направляет письмо турецкому султану Сулейману II, призывая его чтить святыни Хиландара и других сербских монастырей. В 1556 году Грозный дарит монахам Хиландарского монастыря помещение для монастырского подворья в центре Москвы.

Согласно тогдашней практике, подворье становится и своего рода дипломатическим представительством Сербии на Руси, там же собираются книги, церковная утварь и деньги для отправки на Балканы. Стоит заметить что в венах царя Ивана IV Васильевича текла сербская кровь. Его бабушка по материнской линии была сербкой - Анна Глинская Якшич, дочерью сербского воеводы Стефана Якшича и внучкой воеводы Якши, родоначальника этой известной сербской семьи.

Политика русских царей в отношении балканских народов остаётся неизменной вне зависимости от того, представители какой династии находятся у власти. Борис Годунов и Василий Шуйский проявляли к собратьям по вере, пребывающим под турецким гнѐтом, не меньшую щедрость чем Рюриковичи. Именно Годунов впервые предложил сербским беженцам в массовом порядке переселяться на Русь, процесс переселения начался, но развития не получил. В правление Михаила Фѐдоровича Романова регулярную материальную помощь начинает получать косовская Печская патриархия. Алексей Михайлович Романов принимает у себя трансильванского митрополита Савву II Бранковича и его брата, которые являются лидерами сербской диаспоры в Венгрии.

А так же к Алексею Михаловичу приезжает и сам сербский патриарх Гавриил, который был очень тепло принят и царём и патриархом русским Никоном. Он провёл в России целых 6 лет.

Своего пика русско-сербские связи достигают при Петре I. Именно в правление Петра сербы, черногорцы и другие народы балканского полуострова стали активно поступать на государеву службу. Решив превратить Россию в великую морскую державу, Пётр I приглашает в качестве советников специалистов из Хорватии, Герцеговины, Черногории - регионов, славившихся богатыми морскими традициями. С территории Австро-венгерской военной границы много сербов прибыло в Россию, чтобы служить в русской армии. Из них был укомплектован отдельный Сербский гусарский полк, принимавший участие в Полтавской битве и Прусском походе. Русский дипломат, по происхождению герцеговинец, Савва Владиславлевич-Рагузинский, служивший послом России в Риме и Константинополе, кроме дипломатических достижений по заказу Петра перевёл на русский язык труд своего земляка Мавро Орбини «Славянское царство», книгу, которая стала для России основным источником информации о балканских славянах, а в XIX веке оказала значительное влияние на формирование идеологии славянофильства. В 1723 году, уже в самом конце своего правления, Пётр разрешает майору Ивану Албанезу, черногорцу по происхождению, привести и поселить в районе города Сумы несколько сот сербских военных с семьями. С этого первого поселения берут своё начало два сербских территориальных образования, существовавших в Российской империи - Новая Сербия и СлавяноСербия. Город Славяносербск существует по настоящее время.

Пётр I хотел направить в Сербию русских учителей для поддержания грамотности и православной веры, как ответ на деятельность на Руси сербских просветителей (Григория Цамблака, Пахомия Логофета и др.) в средние века. Об этом его просили сами сербы. В феврале 1724 года Петром был издан указ «О направлении из Св. Синода в Сербию для обучения тамошнего народа детей латинского и словенского диалектов двух учителей».

Однако первый русский учитель, Максим Терентьевич Суворов, прибыл на Балканы уже в правление Екатерины I, в августе 1725 года. Максим Терентьевич Суворов вел свою образовательную деятельность на территории Сербии с начала в городе Карловац (Сремски Карловцы), затем в Белграде, после в Петровардине (Нови Сад), а потом в городе Сегедин (ныне венгерский город Сегед). В 1736 году Максим Суворов возвращается в Россию, но годы его просветительской деятельности не проходят даром - он подготовил сотни священнослужителей и учителей, заложил основы сербского светского образования, завоевал авторитет среди сербов. Миссию Суворова продолжили другие российские просветители.

Большую заботу и разную помощь, как военную и дипломатическую, так и духовную и культурную, Россия оказывала Черногории, являвшейся маленьким островком сербской государственности. Величайшим русофилом в истории Сербии был Святитель Петр Первый Петрович Негош, Митрополит Черногорский, Приморский и Скендерийский. Этот знаменитый правитель Черногории и великий чудотворец, пророк и законодатель - уникальная личность в истории русско-сербских отношений. Получивший образование в Петербурге во время правления Екатерины Великой, молившийся под куполами Александро-Невской Лавры, он впитал в свою душу неизмеримую любовь к России. В этой любви он ушёл далеко вперёд всех. Свою безмерную любовь к России Св. Петр осветил и в 1830 году, в своем предсмертном завещании, где завещал сербскому народу Черногории хранить вечную верность Православной России и Русскому Царю, пригрозив страшным проклятием каждому, кто будет действовать против России или против верности ей и её императору. Начиная от Митрополита Даниила Петровича Негоша, который в 1711 году стал союзником Петра Великого и всего Русского Царства в борьбе против турок, и заканчивая черногорским королём Николой Первым Петровичем, Черногория принимала участие во всех войнах России против Турции. Сербь Черногории совершенно добровольно, без просьб царя Николая II участвовали и в войне с Японией (1904-05 года).

Черногорский серб Александр Сайичич, показал себя храбрейшим воином. Он в личном единоборстве победил первого самурая Японии, за что получил высокие почести и награды от русского царя Николая II Романова.

Последний русский царь Николай II Романов назван защитником православных народов Балкан. Не было ни одного исторического момента во время его правления, когда он в свою очередь не оказал посильную помощь и заботу балканским христианам в их отчаянном положении под турецкими оковами. Он был почти единственным европейским правителем, который в первой балканской войне 1912 года встал на открытую защиту балканских христианских народов, объединившихся против турецких оккупантов и освободивших весь Балканский полуостров от пяти-вековой османской тирании. И в 1914 году русский царь Николай и русский народ сразу энергично встали на защиту Сербии от военного нападения агрессивной Австро-Венгерской империи. Не согласившись на то, чтобы сербы, были проглочены Центральными державами, Россия встала за балканскую сестру -С Сербию.

Так и началась Первая Мировая, во время которой и сам Св. Царь Николай II со всей своей семьёй мученически погибнет в вихре революции. Множество русских погибло в этой войне защищая Сербию. Благодарный Сербский народ создал русский некрополь на белградском кладбище. Сербия приняла много тысяч православных русских, бежавших от террора и нашедших в Сербии новый дом. Многие из них внесли свой вклад в развитие Сербии. Наверное, самым заметным он был в архитектуре. Многие из прекрасных белградских зданий, среди которых Белградский патриархат, королевские дворцы, здание Генерального штаба, были построены по проектам российских архитекторов. Самым талантливым из тех, кто работал в Сербии, был Николай Краснов. Он спроектировал здания правительства и Министерства иностранных дел, строительство которого было завершено в 1929 году.

Во время второй мировой войны оба государства были на одной стороне против фашистских Германии и Италии. Сербское восстание в тылу немецких войск ослабило фашистское наступление на Москву (1941 г).

За четыре года сербы уничтожили около полумиллиона немцев. Важную помощь оказала Красная армия в изгнании из Сербии нацистов во время войны.

Во время событий 90х годов прошлого века русские люди шли добровольцами воевать в Сербию, хотя официальные власти не объявляли призыв, и в Российских СМИ отражалась прозападная позиция относительно Югославии. Но они шли сражаться за Православный мир, за те устои, которым был брошен вызов именно на территории бывшей Югославии. На тот момент Российская предательская прозападная международная политика побуждала людей идти на фронт добровольцами, чтобы искупить вину России перед Сербией, смыть кровью позор, пережитый за власть, за действия Российских дипломатов. Шли ради искупительной жертвы.

В истории двух государств ещё много событий и людей, которые тесно связывают их друг с другом. И можно бесконечно вспоминать и находить что-то общее. Но хочется верить что многовековая связь двух православных народов не прервется, а будет крепнуть и развиваться ибо «православный христианин призван любить своё отечество, имеющее территориальное измерение, и своих братьев по крови, живущих по всему миру!»

*Соболь Даниил, 13 лет
ОШ «Свети Сава»
Белград*

Похваљени радови

Трећа іруїа
од 9 до 12 јодина

СЕРБИЯ И РОССИЯ: ЧТО НАС СВЯЗЫВАЕТ И ОБЪЕДИНЯЕТ

Любовь непреходяща, неиссякаема, поощряема и подкреплена делами, существует, продолжается и имеет будущее, так как люди не могут с легкостью выбросить то, что чувствуют, существующие симпатии нельзя прекратить одним распоряжением или определением некоего союзнического договора. В людях течет одна кровь, общие традиции, единство происхождения, язык.

Народ создает государство и государство существует, пока существует народ, а народ знает, что неразрывная связь между Сербией и Россией сложилась с давних времен, еще со времен первого заступничества наших предков русскими братьями, которые сражались с монгольскими племенами, и благодаря помощи России в череде войн и сражений мы были по одну сторону. Наша страна и наш народ никогда не были так сильны, но дух и нравственность нашего народа достигали особой высоты в такие моменты и доказывали ту связь, которая сильнее и важнее всего - Православие.

Наибольшая сила и наибольший импульс любви одного народа к другому народу в действительности есть Православие, вплетенное и укорененное в народе, далеко по расстоянию, но таком близком по духу. Наибольшая борьба и стремление в действительности - это борьба за сохранение Православия, единства обеих народов, основы традиций, культуры, их прошлого и будущего. Нас связывает вековая борьба за самосохранение Сербии как малой страны от многих сильных врагов и России, мощной, большой и сильной страны, и тем не менее, оспариваемой и подвергавшейся многим нападениям.

Не принимая во внимание удаленность, величину, силу и политику, которая может быть обманчива и изменчива,

два народа всегда были вместе, объединены общностью языка и происхождения, схожими ценностями и нормами.

Большое взаимное влияние присутствует в культуре, литературе, традициях. Часто помогая друг другу во время войн, люди черпали силу в надежде стать один за другого и никогда не предавать свое происхождение, свои корни. Название нас одним народом дает возможность всегда ощущать другого как своего брата, что демонстрирует надежность кого бы то ни было в братской стране. Просто ощущаешь себя как её часть, зная, что не будешь изгнан, опечален, унижен, а наоборот будешь принят от всей души как свой родной. Тот путь Православия означает осознание себя, сохранение веры, единства, свободы.

Наш долг выстоять на пути сохранения Православия, и таким образом сохранить себя, свой народ, своих братьев. Сохраним дорожные знаки, чтобы не потерять себя и не пропасть. Более того, сейчас во время передовых технологий, современных понятий и человеческого равнодушия, борьбы за мировое господство, связь, которая существует между двумя народами, должна быть нам каждую минуту доказательством направления, которого придерживаемся и которое создаем.

Нужно вернуться к себе, к своим корням, традициям, вере в людей, да полюбим, будем любимы, будем сильны. Никогда не смеем забыть всего того, что русский народ сделал для нас и в будущем дадим клятву, что будем подхватывать свет на пути Православия и таким образом замечать новые пути процветания, единства и успеха и сотрудничать с теми, кто эти пути видит таким же образом.

*Ана Радулович, 17 лет,
Имя учителя - Наташа Лучич,
Приепольска гимназия
Приеполе
Епархија милешевска*

ЗАПИСНИК О РАДУ ЖИРИЈА

ЗАПИСНИК

О РАДУ ЖИРИЈА НА ОЦЕЊИВАЊУ РАДОВА
ПРИСТИГЛИХ НА КОНКУРС
"СРБИЈА И РУСИЈА - ШТА НАС СПАЈА, ОБЈЕДИЊУЈЕ"
КОЈИ ЈЕ РАСПИСАО
РЖД ИНТЕРНЕШНЕЛ
у сарадњи са
православним дечјим часописом
„СВЕТОСАВСКО ЗВОНЦЕ“
и
МЕЂУНАРОДНИМ ФОНДОМ ЈЕДИНСТВА
ПРАВОСЛАВНИХ НАРОДА ИЗ МОСКВЕ
/ОДЕЉЕЊЕ ЗА СРБИЈУ/

ПРЕДСЕДНИК ЖИРИЈА

1. Јана Балузина,
представник РЖД Интернешнел

ЧЛАНОВИ ЖИРИЈА:

2. Ирина Гњедкова,
савешник за културу Амбасаде Руске Федерације у Београду

3. Кирил Кирза,
аиаше за културу Амбасаде Руске Федерације у Београду

4. др Тиодор Росић,
књижевник и професор на Училишском факултету

5. Драган Лакићевић,
књижевник, председник "Српске књижевне задруге"

6. Радмила Мишев,
главни и одговорни уредник "Светосавског звонца"

7. Наталија Коцев,
идаио, руководиоца МФПН /Одељење за Србију/

8. Наташа Јовановић,
новинар

9. Татјана Тарасова Мирчевић,
МФПН /Одељење за Србију/

На конкурс је уписи́ло ли́терарних:

- 1. група.....301 рад
- 2. група484 рада
- 3. група.....38 радова

Свега:823 рада

Ли́терарни радови са илус́трацијама:

- 1. група.....121 рад
- 2. група94 рада
- 3. група.....3 рада

Свега:218 радова

**Укупно ли́терарних и ли́терарних са илус́трацијама:
1041 рад**

за литерно стваралаштво награђени су:

ПРВА ГРУПА од 9 - 12 година

1. Прва награда:

Љиљана Кнежевић за рад:
"Кари́ајске вечери"

11 година, ОШ "Иса Бајић" Кула,
наставница српског језика Валентина Мујичић

2. Друга награда

Софија Трипковић за рад
"Русија и Србија - "Бејасмо једна душа"
12 година, ОШ "Кнез Лазар" Лазаревац,
наставник Славица Јеремић

3. Трећа награда

Лука Ловре за рад:
"Мега и врабац"
10 година ОШ "Доситеј Обрадовић" Пожаревац,
професор српског језика Ненад Милошевић

ДРУГА ГРУПА од 13 - 15 година

1. Прва награда

Данило Даниловић, за рад

"Ја сам карика",

13 година, ОШ "Иван Горан Ковачић", Београд

Професор српског језика Наташа Станојковић

2. Друга награда

Марија Кузмановић за рад

"Сесиринска љубав",

14 година, ОШ "Бошко Пакловљевић Пинки"

Стара Пазова

3. Трећа награда

Драгана Дукић,

"Србија и Русија, - На крилима машиџе",

13 година, ОШ "Десанка Максимовић" Бачка Паланка,

професор Далиборка Кузманчев

ТРЕЋА ГРУПА од 16 - 19 година

1. Прва награда

Лидија Марковић, за рад

"Русија и Србија - Прича о љубави";

16 година, гимназија "Бора Станковић" Врање,

проф. срп. језика Тања Русмировић,

вероучитељ Маријан Трајковић

2. Друга награда

Кристина Чикара за рад

"Србија и Русија - Моје дејинџсџиво"

16 година, Пољопривредна школа Вршац,

проф српског Душица Ћирин

3. Трећа награда

Анастасија Коцић, за рад (песма)

"Свејџа Русија најојџи нам корен џосџојања и диџисања"

19. година, Факултет уметности Ниш

ЛИТЕРАРНИ РАДОВИ СА ИЛУСТРАЦИЈАМА

ПРВА ГРУПА од 9 - 12 година

1. Прва награда

Лазар Поповић за рад

"Сусрећ у Рају",

9 година, ОШ "Милорад Мића Марковић" Мала Иванча
(огранак у Малом Пожаревцу)

2. Друга награда

Софија Матовић,

"Сјаја нас од давнина ношња народна",

11 година

ОШ "Цар Константин" Ниш,
вероучитељица Сабрина Стаменковић

3. Трећа награда

Михаило Штерић за рад:

"Русију и Србију сјаја Христос",

9 година, ОШ "Милена Павловић Барили" Београд,
вероучитељ Предраг Дамњановић

ДРУГА ГРУПА од 13 - 15 година

Нема награђених

ТРЕЋА ГРУПА од 16 - 19 година

Нема награђених

ЖИРИ ПОХВАЉУЈЕ СЛЕДЕЋЕ РАДОВЕ:

I група

1. Василиса Квас за рад:

"Поклон за Русију"

ОШ "Доситеј Обрадовић" Ириг,
наставница Светлана Јаковљевић Духоњ

2. Петар Лазић, за рад:

"Руси и Срби, народ јако дични"

ОШ "Вук Караџић" Бијељина,
Република Српска,
вероучитељица Миланка Ракић

3. Дамјан Шушљик, за рад:

"Русија грађуљ највреднији",

ОШ "Јован Дучић", Бијељина,
Република Српска,
наставник Весна Тепавчевић

4. Сава Богдановић

"Руси и Срби - један народ"

ОШ "Филип Филиповић" Чачак,
вероучитељ Нанад Ивановић

5. Ершова Татјана,

(РАД НА РУСКОМ ЈЕЗИКУ)

Школа при Амбасади Руске федерације у Београду

6. Николај Сандић за рад:

"Сјаја нас Православље"

ОШ "Вук Караџић" Вршац

7. Јована Станчев за рад:

"Трајом њосјаној воза"

ОШ "Вук Караџић" Пирот,
проф. српског Марина Величковић

8. Марина Милеуснић, за рад
"Нашалија у мени"
ОШ "Иса Бајић" Кула,
наставница српског језика, Валентина Мујичић

9. Дарја Барабанштикова, за рад
Србија и Русија (РАД НА РУСКОМ ЈЕЗИКУ)
ОШ Св. Кирило и Методије" Нови Сад,
учитељица Александра Матејић

10. Сава Средовић за рад
(РАД НА РУСКОМ ЈЕЗИКУ)
ОШ "3. октобар" Бор,
учитељица Дејана Борановић Маринковић

11. Екатерина Собољ
(РАД НА РУСКОМ ЈЕЗИКУ)
ОШ "Свети Сава" Београд

II група

1. Јован Живковић
*"И Куликовска и Косовска бијка
значиле су духовну њобједу"* ,
13 година, Школа вјеронауке при саборном храму
Христовог васкрсења, Подгорица, вјероучитељ, јереј
Мирчета Шљиванчанин, Подгорица, Црна Гора

2. Анђела Стојановић, за рад
"Прича о кавкаском ораћу"
ОШ "Свети Сава" Стајићево,
наставник Десанка Нинков

3. Милица Цветковић, за рад
"Нераскидива веза",
13 година, ОШ "Ратко Павловић Ћићко", Ратково

4. Зоран Митић, за рад
"Ја сам и Рус и Србин"
 14 година, ОШ "Вељко Дугошевић", Београд
5. Миона Петровић за рад
"Зрак вечне свейлосѝи"
 13. година, ОШ "Јован Јовановић Змај", Бурђево
6. Милан Дероњић, за рад
"Србију и Русију сѝаја вера, а уједињује љубав"
 ОШ "Доситеј Обрадовић", Добој,
 Република Српска,
 вероучитељ Далибор Радовановић
7. Лука Максимовић за рад
"Два брајска народа"
 13 година, ОШ "Цар Константин" Ниш
8. Коста Стојановић за рад
"Тако је било и иѝако ће увек биѝи"
 15 година, XIV београдска гимназија, Београд,
 професор српског језика и књижевности: Јелица
 Живановић
9. Теодора Поповић
"Заједно у ваѝри и свейлосѝи"
 15 година, гимназија Младеновац
10. Собол Данил,
(РАД НА РУСКОМ ЈЕЗИКУ)
 13. година, ОШ "Свети Сава" Београд

III група

1. Ана Радуловић
/РАД НА РУСКОМ/
 17 година гимназија Пријепоље, Пријепоље,
 професор Наташа Лучић

**„Србија и Русија:
Шта нас спаја?“**

Литерарни конкурс

